

**T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI**

**2025 YILI
BİLECİK İL TARIM VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ
FAALİYET RAPORU**

Aralık 2025

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER	2
İL MÜDÜRÜ SUNUŞU	3
I) GENEL BİLGİLER	4
A. MİSYON VE VİZYON.....	5
B. YETKİ, GÖREV VE SORUMLULUKLAR	6
C. İDAREYE İLİŞKİN BİLGİLER.....	13
1. İlin Genel Tarımsal Görünümü	13
2. Teşkilat Yapısı.....	14
3. Fiziksel Yapı	15
4. Teknoloji ve Bilişim Altyapısı.....	16
5. İnsan Kaynakları	17
6. Yönetim ve İç Kontrol Sistemi.....	18
II) FAALİYETLERE İLİŞKİN BİLGİ VE DEĞERLENDİRMELER.....	19
A. SUNULAN HİZMETLER	20
1. Gıda ve Yem Şube Müdürlüğü	20
2. Bitkisel Üretim ve Bitki Sağlığı Şube Müdürlüğü.....	22
3. Hayvan Sağlığı, Yetiştiriciliği ve Su Ürünleri Şube Müdürlüğü.....	30
4. Tarımsal Altyapı ve Arazi Değerlendirme Şube Müdürlüğü	35
5. Kırsal Kalkınma ve Örgütlenme Şube Müdürlüğü	40
6. Koordinasyon ve Tarımsal Veriler Şube Müdürlüğü.....	41
7. Çayır, Mera ve Yem Bitkileri Şube Müdürlüğü	46
8. İdari ve Mali İşler Şube Müdürlüğü.....	48
9. Diğer birimler	48
B. MALİ BİLGİLER	49
1. Bütçe Uygulama Sonuçları.....	49
2. Mali Denetim Sonuçları.....	50
III) KURUMSAL KABİLİYET VE KAPASİTENİN DEĞERLENDİRİLMESİ	51
IV) ÖNERİ VE TEDBİRLER	54
V) EK TABLOLAR	56

İL MÜDÜRÜ SUNUŞU

Bilecik ili, Marmara Bölgesi'nin verimli toprakları, zengin orman varlığı ve köklü üretim kültürü ile tarım ve hayvancılığın güçlü bir merkezidir. İlin yüz ölçümünün önemli bir kısmını oluşturan tarım arazileri, meyvecilik ve sebzeçilikteki çeşitliliği, geniş orman alanları ve hayvancılık faaliyetleriyle Bilecik, ülke tarımına değer katan bir üretim potansiyeline sahiptir.

Coğrafi konumu itibarıyla İstanbul, Bursa ve Eskişehir gibi büyük üretim ve tüketim merkezlerine yakınlığı, Bilecik tarımını stratejik bir noktaya taşımaktadır. Bu avantaj, hem üreticilerimizin pazara erişimini kolaylaştırmakta hem de tarımsal ürünlerimizin katma değerini artırmaktadır.

Tarım ve hayvancılık, Bilecik'te yalnızca ekonomik bir faaliyet değil; aynı zamanda sosyal yaşamın, kültürel yapının ve kırsal kalkınmanın temel bileşenidir. Üreticilerimizden sanayicilerimize, yerel yönetimlerden üniversitelerimize kadar geniş bir paydaş ağıyla bütünleşmiş bir sektör olarak tarım, ilin gelişiminde belirleyici rol oynamaktadır.

Türkiye Yüzyılı vizyonu doğrultusunda; üretim planlaması, su kaynaklarının verimli kullanımı, sürdürülebilirlik ve kalite odaklı yaklaşımlar ile Bilecik tarımını daha dirençli ve rekabetçi hale getirmek için çalışıyoruz. Bu süreçte çiftçimizle, yetiştiricimizle, sanayicimizle ve bilim dünyasıyla iş birliği içinde olmaktan gurur duyuyoruz.

Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip ERDOĞAN liderliğinde, Bakanımız Sayın İbrahim YUMAKLI ve Valimiz Sayın Faik Oktay SÖZER'in destekleriyle; planlı, dirençli ve gelişime açık bir tarım sektörü oluştururken, kırsal alanların yaşam kalitesini ve refah seviyesini yükseltmeyi hedefliyoruz.

Müdürlüğümüzün faaliyetlerini gelecek dönemde de aynı titizlik ve gayretle sürdüreceğiz. Bu minvalde düzenlenmiş olan 2025 Yılı İl Faaliyet Raporunu değerli kamuoyunun bilgisine sunar, emeği geçen tüm çalışma arkadaşlarıma teşekkür ederim.

Saygılarımla,
Çetin AYVALIK
Bilecik İl Tarım ve Orman Müdürü

I) GENEL BİLGİLER

A. MİSYON VE VİZYON

Tarım ve Orman Bakanlığı 2024-2028 Plan döneminde;

Misyonumuz:

“Tarım, orman ve su kaynakları ile doğal ekosistemleri koruyarak verimli ve sürdürülebilir tarımsal üretimi, yeterli ve güvenilir gıdaya erişimi ve kırsal kalkınmayı sağlamak amacıyla politikalar belirlemek ve uygulamak”

Vizyonumuz:

“Türkiye Yüzyılında; tarım, orman ve su kaynaklarında sürdürülebilir ve güvenli bir gelecek”

Temel Değerlerimiz:

- Bilimsellik
- Erişilebilirlik
- Kayıtlılık, saydamlık, hesap verebilirlik ve güvenilirlik
- Sürdürülebilirlik
- Verimlilik ve kalite
- Hizmet ve paydaş odaklılık
- Ulusal stratejilere uyumluluk
- İşbirliğine açıklık ve katılımcılık
- Yetkinlik
- Tarımsal üretimi artırmak için sektöre yatırım

olarak belirlenmiştir.

B. YETKİ, GÖREV VE SORUMLULUKLAR

Tarım ve Orman Bakanlığı Görev ve Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi (1 Nolu Kararnamesine göre) İl Müdürlüğü; Gıda ve Yem Şube Müdürlüğü, Bitkisel Üretim ve Bitki Sağlığı Şube Müdürlüğü, Hayvan Sağlığı Yetiştiriciliği ve Su Ürünleri Şube Müdürlüğü, Tarımsal Altyapı ve Arazi Değerlendirme Şube Müdürlüğü, Kırsal Kalkınma ve Örgütlenme Şube Müdürlüğü, Koordinasyon ve Tarımsal Veriler Şube Müdürlüğü, İdari ve Mali İşler Şube Müdürlüğü ile Çayır Mera ve Yem Bitkileri Şube Müdürlüğünden oluşmaktadır. İlimiz Bozüyük, Gölpazarı, İnhisar, Söğüt, Osmaneli, Pazaryeri, Yenipazar İlçelerinde Bakanlık İlçe Müdürlüğü bulunmaktadır.

a) İlin tarımsal envanterini çıkarmak ve ilin tarım üretim potansiyelini mevcut teknolojiye göre belirlemek,

b) Her türlü il yayım programlarını hazırlamak ve yayınların kendi elemanlarına, tüketicilere ve çiftçilere ulaştırılmasını sağlamak,

c) Çevreye duyarlı doğal kaynakların korunması ve sürdürülebilirlikle ilgili yeni teknolojileri ve bilgileri çiftçilere ulaştırabilmek, ilin tarımsal yayım programını hazırlamak programın gerçekleşebilmesi için üretici, üretici örgütleri, üniversite, özel sektör ile işbirliği yapmak,

ç) Araştırma kuruluşları ile doğrudan merkeze bağlı olan benzeri kuruluşlarla işbirliği halinde uygulamaya dönük deneme ve demonstrasyonlar programlamak ve yürütmek,

d) İlde çiftçilerin karşılaştığı problemleri araştırma enstitülerine iletmek, çözümlerin çiftçilere iletilmesini sağlamak, ilde görev yapan personelin hizmet içi eğitimlerini koordine etmek,

e) Tarım ürünlerinin işlenip, değerlendirilmesine, pazarlamasına ve bunun için gerekli tesislerin kurdurulmasına yardımcı olacak çalışmaları yapmak, bu konuda üreticileri ve müteşebbisleri yönlendirmek,

f) İlin tarım ürünlerini ekiliş, verim ve üretimlerini tahmin çalışmaları yapmak, tarımla ilgili her türlü istatistik bilgilerinin zamanında toplanmasını sağlamak,

g) Hayvan ve bitki sağlığı ile gıda ve yem konusunda il düzeyinde risk kriterlerini ve yönetimi esaslarını belirleyerek değerlendirme yapmak ve gerekli iletişimi sağlamak,

ğ) İldeki hayvanların refahının sağlanması ile salgın ve parazite hastalıklardan korunmasını sağlamak, bulaşıcı hastalıkların yurt çapında yayılmasını önlemek amacıyla il çapında plan, program ve projeler hazırlamak, gerek bunları, gerekse Bakanlık tarafından belirlenenleri, ilde uygulamak, izlemek, denetlemek,

h) İl dâhilinde özömlenemeyen hastalık, teşhis ve tedavi problemlerini ilgili araştırma merkezlerine ve Bakanlığa intikal ettirmek, araştırma ve teşhis sonuçlarına göre gerekli tedbirleri almak,

ı) Suni tohumlama hizmetlerini yürötmek ve soy kütöğü sisteminin yurt çapında yaygınlaştırılması için il bazında gerekli çalışmaları yapmak,

i) Bakanlığa bağlı hayvan sağlığı ile ilgili hastane, klinik vb. merkezleri yönetmek; özel sektörece kurulacak bu çeşit tesislere Bakanlıkça belirlenecek esaslara göre izin vermek ve kurulmuş olanları denetlemek,

j) Hayvan sağlığı ile ilgili madde ve malzemelerin üretim, satış, ihracat, ithalat, taşıma, muhafazası ile ilgili kayıtları tutmak, Bakanlıkça belirlenmiş esaslara ve yetkiyle sınırlı olarak faaliyetleri ile ilgili izin vermek, izlemek, kontrol etmek ve denetlemek

k) Özel sektörece kurulacak suni tohumlama istasyonları ve damızlık yetiştirme işletmelerine Bakanlıkça belirlenecek esaslara göre izin vermek ve denetlemek,

ı) İl dahilinde uygulanan entegre ve münferit tarım ve kırsal kalkınma projelerinin gerektirdiği hizmetleri yapmak, yeni yapılacak projelerin gerektirdiği ön etüt ve envanter çalışmalarını yürötmek,

m) Projeye dayalı olarak kurulacak işletmelere ait kredi taleplerini inceleyerek uygun olanların gerekli proje ve çiftlik geliştirme projelerini hazırlamak,

n) İl dâhilindeki bitki ve hayvan sağlığı ile ilgili iç ve dış karantina hizmetlerini mevzuatı doğrultusunda yürötmek, resmi ve özel mezbaha ve kombinaları sağlık yönünden denetlemek, ildeki damızlık boğa, ko, teke ve aygırların sağlık kontrollerini yapmak, uygun olmayanları elemek,

o) İl dahilinde bitkilere zarar veren zararlı hastalık ve organizmaların tespitini yapmak ve koruma programlarını hazırlamak, onaylanmış programların uygulanmasını sağlamak,

ö) İl dahilinde faaliyette bulunan bitki koruma ürünleri, zirai mücadele alet makineleri, tohum ve gübre bayileri ile ilaçlama yapan özel ve tüzel kişilerin kontrolünü yapmak, gıda ve yem stokları, gıda ve yem konularını ilgilendiren etüt ve envanterleri hazırlamak, ruhsatlı yem fabrikalarını asgari teknik ve sağlık şartları bakımından denetlemek, gıda ve yem sanayileri ürünlerinin belirlenmiş esaslara uygunluğunu denetlemek, ihracat ve ithalatında Bakanlık ile ilgili işlemlerinin il düzeyindekilerini yürütmek,

p) Bitki, hayvan, gıda ve yem güvenliğini gözeterek tüketiciyi ve halk sağlığını koruma amacıyla il düzeyinde tedbirler almak, Bakanlıkça belirlenen tedbirlerin ilde uygulanmasını sağlamak, izlemek, değerlendirmek, konusunda faaliyet gösteren laboratuvarları

mevzuatı çerçevesinde belgelendirilmek, kaydını almak, izlemek, yetkili oldukları hususlarda denetlemek,

r) Su ürünlerinin ve su ürünleri kaynaklarının sürdürülebilirlik temelinde işletilmesi ve geliştirilmesini sağlamak, buna yönelik koruma önlemlerini gerçekleştirmek, avcılık ve yetiştiriciliğe, su ürünlerinin işlenmesi ve pazarlanmasına, balıkçı barınakları ve balıkçılık ve su ürünleri alt yapılarının geliştirilmesi ve işletilmesine, su ürünleri ile ilgili her türlü bilgi ve belge toplanmasına ve bu bilgilere yönelik kayıt sisteminin geliştirilmesine ilişkin düzenlemeleri uygulamak, getirilen düzenlemeler kapsamında izleme, kontrol ve denetim ile cezai müeyyideleri gerçekleştirmek, su ürünleri ile ilgili inceleme ve değerlendirmeler yapmak ve her türlü teşvik ve koruma tedbirlerinin alınmasını, üretim alanlarının kiralanması ve işletilmesini ve buralarda verimliliğin artırılmasını sağlamak, su kaynaklarının kirletilmesini önleyecek ve su ürünlerini zarardan koruyacak tedbirleri almak ve aldirmek, balıkçılık ve su ürünleri ilgili ihracat, ithalat işlemlerini mevzuatı çerçevesinde yürütmek.

s) Mera tespit tahdit, ıslah ve tahsis ile mera dışına çıkarılma ve bu gibi yerler ile ilin içerisinde bulunduğu tarım havzasına dair faaliyetlerde mevzuatı doğrultusunda işlemler yürütmek, tarım arazisinde ekili, dikili alanlarının ve bunların ürünlerinin taşınır ve taşınmaz çiftçi mallarının korunmasını ve tabii afetlerden zarar gören çiftçilere özel mevzuatına göre yardım yapılmasını sağlamak için ilgili kuruluşlarla işbirliği yapmak ve çalışmalara yardımcı olmak,

ş) Projeler çerçevesinde köylerde istihdam imkânlarını artırmak amacıyla el sanatlarının geliştirilmesini, yayılmasını ve tanıtılmasını sağlayıcı ve mamullerinin pazarlanmasını kolaylaştırıcı tedbirler almak,

t) Çiftçilerin kooperatif veya birlik şeklinde teşkilatlanmasını ve kooperatifçiliği teşvik etmek, bu amaçla etüt ve projeler hazırlamak, kooperatiflerin ve birliklerin kurulması için teknik ve yetkisi dâhilinde mali yardımda bulunmak ve denetlemek,

u) Örnek çiftçi yetiştirmek gayesi ile çiftçi kadınlar ile çiftçi çocukları ve gençleri için eğitim programları ve projeleri uygulamak,

ü) Gıda, gıda katkı maddeleri ve gıda ile temasta bulunan madde ve malzemeler konusunda faaliyette bulunan yerlerin gerekli kayıtları yapmak, izinleri vermek, üretim işleme ve satış yerlerini mevzuatı çerçevesinde denetlemek, bu malzemelerin ihracat ve ithalatında Bakanlık ile ilgili işlemlerinin il düzeyindekilerini yürütmek,

v) Tohumluk üretimlerinin beyanname kabulü, tarla kontrollerini yapmak ve numune alarak ilgili kuruluşlarına göndermek,

y) Tohumluk piyasasında yetkilendirme ile ilgili faaliyetleri yürütmek, tohumluk üretici ve bayilerinin kontrolünü yapmak,

z) Tohumluk, süs bitkileri, doğal çiçek soğanları ve kesme çiçek ile ilgili ithalat ve ihracat işlemlerini yürütmek,

aa) Bakanlıkça yürütülen iç ve dış kaynaklı entegre ve münferit bitkisel üretim, hayvancılık ve su ürünleri üretim, değerlendirme, pazarlama ve kırsal kalkınma projelerinin il ile ilgili kısımları uygulamak, uygulatmak, hibelerin zamanında ve amacına uygun olarak kullanılmasını takip ve kontrol etmek,

bb) Küresel iklim değişiklikleri, tarımsal çevre, kuraklık, çölleşme ile ilgili çalışmalar il düzeyinde olanları yürütmek, diğer afetler ve tarım sigortası ile ilgili olarak 14/6/2005 tarihli ve 5363 sayılı Tarım Sigortaları Kanunu çerçevesindeki uygulamaların yaygınlaştırılmasına yönelik eğitim, yayım ve tanıtım ve mevzuatla verilen diğer çalışmaları yapmak,

cc) Hayvan ıslahı faaliyetlerini ve bu faaliyetlerin veri tabanı çalışmalarını yürütmek,

Bakanlıkça düzenlenen suni tohumlama kurslarına ilişkin koordinasyonu sağlamak, suni tohumlama yapma izni vermek, sperma ve embriyo üretim merkezleri ve laboratuvarlarının kontrol ve denetimlerini yapmak,

çç) Büyükbaş ve küçükbaş damızlık yetiştiriciliği yapılan işletmelerin teknik yönden kontrolünü yapmak,

dd) Hayvancılık projeleriyle ilgili personel eğitimi ve bütçe ihtiyaçlarını tespit etmek ve ilin hayvancılık konusunda üretim potansiyelini belirlemek, mevzuatı doğrultusunda projeler yapmak, yürütmek, İlde hayvansal üretimin insan sağlığı ve ekolojik dengeyi koruyucu yöntemlerle yapılmasına ilişkin çalışmalar yapıp bunları denetlemek,

ee) Projeye dayalı olarak kurulmak istenen hayvancılık işletmelerine ilişkin teknik yardım taleplerini değerlendirmek,

ff) İl dâhilinde faaliyette bulunan her türlü gübre ve toprak düzenleyicilerin üretim yerleri, gübre bayileri ile bu bayilerin depolarını ve buralardaki piyasaya arz edilmiş ürünleri belirlenmiş esaslara göre uygunluğunu denetlemek,

gg) Bakanlığın il müdürlüklerine yetki devri yaptığı gübreler için ithalat uygunluk belgelerini düzenlemek,

hh) İlde ilk defa faaliyete geçen gübre fabrikaları ile gübre üretim yerleri için lisans başvurularında, bu fabrika ve üretim yerlerinin mevzuata uygunluğunu denetlemek, uygunluk raporunu Bakanlığa göndermek,

ıı) İlde bitkisel, hayvansal ve su ürünleri üretimi ile ilgili bilgi sistemlerinin kurulması ve kullanılmasını sağlamak,

ii) Kayıt sistemleri veri girişleri ve kayıt sistemlerine dayalı destekleme uygulamalarını yapmak,

jj) Tarımsal üretimi arttırmak, geliştirmek, kolaylaştırmak, kalitesini arttırmak ve maliyeti düşürmekle ilgili iş ve işlemleri usulünce yürütmek, çiftlik muhasebe veri ağının il ile ilgili kısımlarını mevzuatı çerçevesinde gerçekleştirmek,

kk) Üreticilerce toprak analiz sonuçlarına dayalı gübre kullanımını sağlamak için eğitim çalışmaları yapmak,

ll) İlde bulunan toprak-bitki-sulama suyu analiz laboratuvarlarının yetkilendirilmesi ve faaliyetleri ile ilgili olarak Bakanlıkça istenen hususları yerine getirmek.

mm) Alternatif üretim tekniklerine yönelik üretici, üretici örgütleri, müteşebbis ve tüketicilere eğitim ve yayım hizmetlerinde bulunmak, denetim faaliyetlerini yürütmek, alternatif tarımsal üretim tekniklerine yönelik Bakanlıkça verilecek görevleri yapmak.

nn) Sulamaya açılan alanlarda tarım tekniklerini çiftçilere öğretmek ve yaymak,
oo) İlin, tohum, fidan, fide, gübre, ilaç, aşı, serum, zirai alet ve makine, damızlık hayvan, yumurta, civciv, balık yavrusu ve yumurtası, ipek böceği tohumu, ana arı, kovan, sperma zirai kredi gibi girdi ihtiyaçlarını ilçelerden gelen bilgiler ışığında tespit etmek, bunların tedarik ve dağıtımı için T.C. Ziraat Bankası, Tarım Kredi Kooperatifleri, Tarım Satış Kooperatifleri, Tarımsal amaçlı kooperatifler, döner sermaye, bütçe imkanları ve varsa fon gibi kaynaklardan yararlanmak üzere tedbirler almak,

öö) Tarımsal yayım ve danışmanlık hizmetlerini düzenleyen, 8/9/2006 tarih ve 26283 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Tarımsal Yayım ve Danışmanlık Hizmetlerinin Düzenlenmesine Dair Yönetmelik kapsamındaki iş ve işlemleri yapmak, uygulamaları yaygınlaştırmak için eğitim, yayım ve tanıtım çalışmaları yapmak,

pp) İlde Kurulu bulunan döner sermaye işletmesi ile ilgili iş ve işlemleri mevzuatına uygun olarak yürütmek,

rr) Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu ile arazi edindirme, tarım arazilerinin parçalanmasını önlemek, arazi düzenlemesi ve toplulaştırması, sulama verimliliğini arttırmak için uygun sulama tekniklerinin kullanılması ve tesislerinin yapılması, toprak kaynaklarını korumak, tarla içi geliştirme hizmetlerini yürütmek, 3083 sayılı Kanun çerçevesinde ve Bakanlıkça verilen yetki ve görevler dahilinde gerekli faaliyetleri yapmak,

ss) İlde bulunan Bakanlık kuruluşları arasında merkezden istenen verilerin toplanarak merkez kuruluşlarına bildirilmesi ve Bakanlıkça verilen talimat çerçevesinde koordinasyonu sağlamak,

şş) Bakanlıkça önceden tespit edilen ilke ve esaslar çerçevesinde hazırlanan il yıllık yatırım ve bütçe tekliflerinin planlanmasını, uygulamasını ve değerlendirmesini yapmak,

tt) İlde, Bakanlığın orta ve uzun vadeli strateji politikaları çerçevesinde çalışmalarını yürütmek.

uu) Sivil savunma, afet, acil durum, seferberlik ve savaş hali ile koruyucu güvenlik hizmetlerini mevzuata uygun olarak sivil savunma uzmanları eliyle yürütmek.

üü) Kırsal alanda yaşayan kadınların tarımsal üretime katılımını ve istihdamını sağlamak, kadın örgütlerini ve girişimci kadınları desteklemek, kırsalda kadının konumunu iyileştirmek, fiziksel ve sosyal çevre ile olan ilişkilerini düzenlemek ve

kapasitesini artırmak için gerekli çalışmalar yapmak, projeler hazırlamak, uygulamak, izlemek ve değerlendirmek.

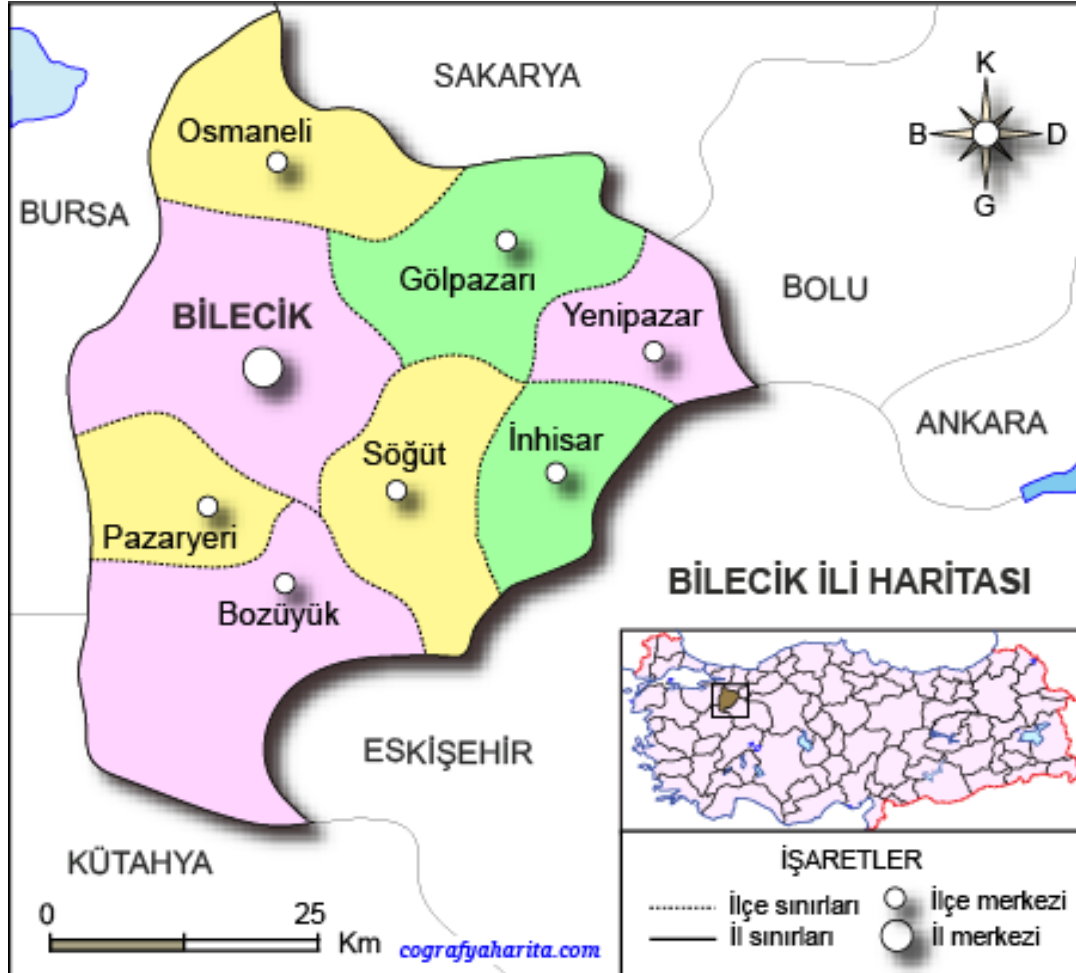
vv) (Ek: 28.8.2015 tarihli ve 38 sayılı Olur) İlçe müdürlüklerinin kurulmadığı yerlerde bu Yönerge ile belirlenmiş görevlere ilişkin iş ve işlemleri yapmak,

yy) Mevzuatla verilen diğer görevler ile Bakanlık ve vali tarafından verilecek benzeri görevleri yapmak.

C. İDAREYE İLİŞKİN BİLGİLER

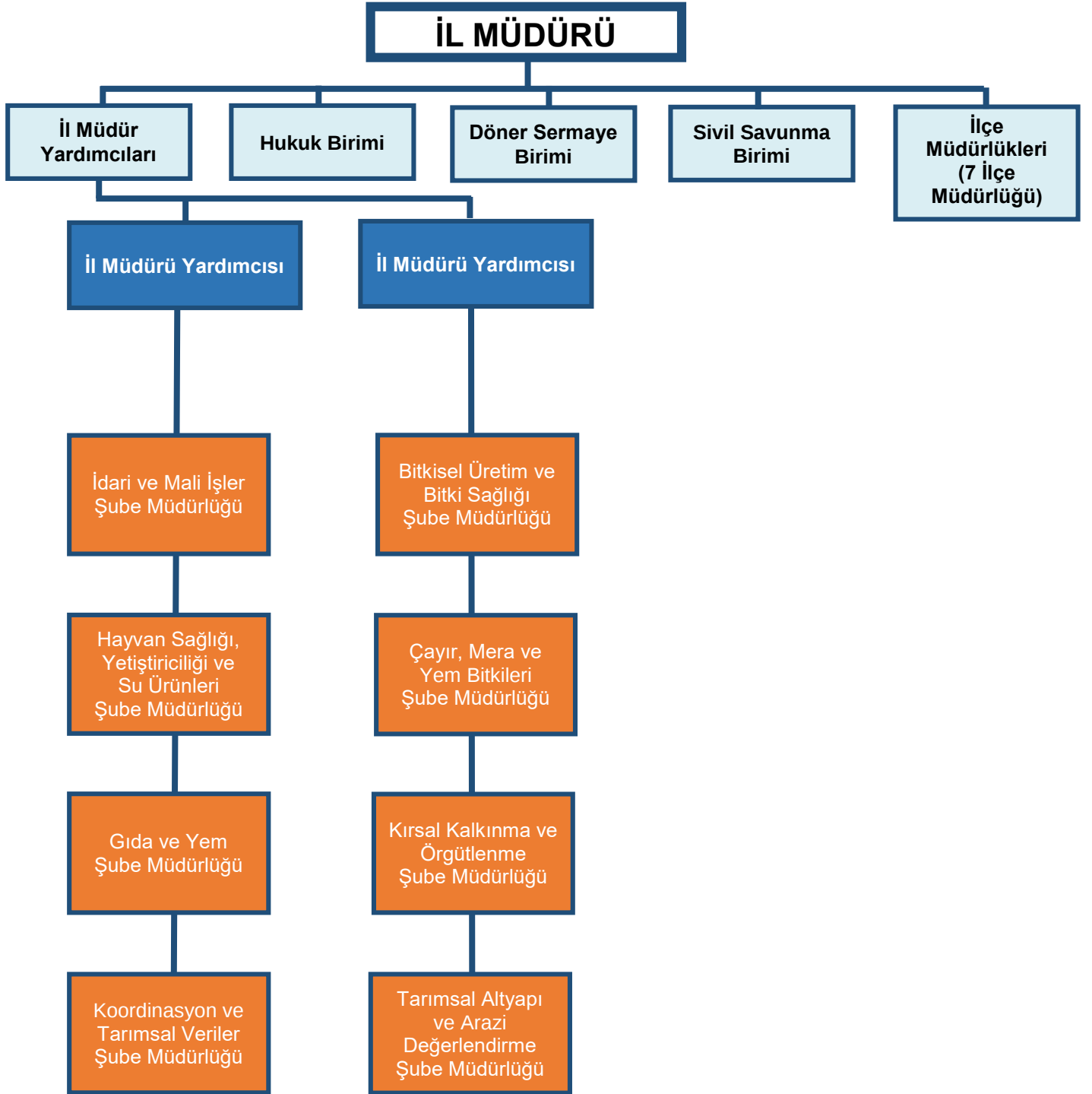
1. İlin Genel Tarımsal Görünümü

Şekil 1: Bilecik İli Siyasi Haritası

- Nüfus (TÜİK) : 228 bin 495 kişi
- Yüzölçümü : 4 milyon 307 bin dekar
 - Orman Alanı (TÜİK) : 2 milyon 286 bin 410 (Yüz ölçümünün % 53,09)
 - Toplam Tarım Alanı (TÜİK) : 1 milyon 250 bin 807 dekar (Yüz ölçümünün %29,4'ü)
 - Çayır-Mera Alanı (TÜİK) : 65 bin 903 dekar (Yüzölçümünün %1,53'ü)
 - Sulamaya Açılan Alan (DSİ) : 261 bin 113 dekar
- Gayri Safi Yurt İçi Hasıla (2023 TÜİK) : 6 Milyon 958 bin 474 TL
- Tarımsal Hâsıla (2023 TÜİK) : 6 Milyon 380 bin 004 TL
- İhracat (TÜİK) : 4 Milyar 3 Milyon 265 bin 545 TL (Yıllık)
- Tarımsal İhracat (TÜİK) : 2 Milyon 363 bin 038 TL (Yıllık)

2. Teşkilat Yapısı

3. Fiziksel Yapı

İl Müdürlüğümüzün merkezde 1, ilçelerde 7 adet olmak üzere toplam 8 adet hizmet binası bulunmaktadır. Ayrıca 1 adet yemekhane ve 4 adet lojmandan oluşan 5 adet sosyal tesise sahiptir.

Tablo 1: Bina Varlığı

Kurum	Adet	m ²	Yapım Yılı	Mülkiyeti Kime Ait
İl Müdürlüğü	1 Adet Ana Hizmet ve Ek Hizmet Binası	2.824,05	-	(Hazine, Hükümet Konağı, Belediye, Ticaret Borsası, Kiralama vs.)
	1 Adet Lojman	3.567,67	-	Hazine
	1 Adet Sosyal Tesis / Yemekhane	422,46	-	Hazine
İlçeler Toplam *	7 Adet Hizmet Binası			
	3 Adet Lojman			

Kaynak: (Taşınır Kayıt ve Yönetim Sistemi-TKYS)

* İlçelere göre dağılım Ek Tablolar(Tablo 8) içerisinde verilmektedir

İl Müdürlüğümüzün merkezde 12, ilçelerde 18 adet olmak üzere toplam 30 adet hizmet aracı bulunmaktadır.

Tablo 2: Araç Durumu

	Hizmet Aracı Sayısı				
	Envanter		Kiralama	Geçici Tahsis	Toplam
	Model Yılı	Adet			
İl Müdürlüğü		3	7	2	12
İlçeler Toplam *		6	-	12	18
Genel Toplam		9	7	14	30

Kaynak: (Taşınır Kayıt ve Yönetim Sistemi-TKYS, İl Müdürlüğü Kayıtları vb.)

* İlçelere göre dağılım Ek Tablolar(Tablo 9) içerisinde verilmektedir.

4. Teknoloji ve Bilişim Altyapısı

Bakanlığın hedef ve politikaları doğrultusunda iş modelleri ve yürütülen iş süreçlerine uygun olarak bilişim altyapısının kurulumu, bakımı, ikmali, geliştirilmesi ve güncellenmesi, internet sayfaları, elektronik imza ve elektronik belge uygulamaları, bilgi sistemleri ve teknolojileri, yapay zekâ, büyük veri alanlarında çalışmalar yürütülmektedir

Ayrıca İl Müdürlüğümüz merkez ve ilçelerde sahip olduğu donanım araçlarına ve teknolojik kaynaklara ilişkin veriler aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Tablo 3: Teknolojik Kaynaklar (adet)

Malzemenin Adı	Merkez	İlçeler Toplam*	Genel Toplam
Masaüstü Bilgisayar	106	95	201
Dizüstü Bilgisayar	39	23	62
Tablet Bilgisayar	1	3	4
Yazıcı	46	42	88
Faks	1	6	7
Fotokopi Makinesi	2	6	8
Projeksiyon Cihazı	-	5	5
Tarayıcı	3	16	19
Telefon	42	37	79
Modem	-	4	4
Fotoğraf Makinesi	2	2	4
Kamera	5	6	11
Video	1	1	2
Yazılım Lisansı	-	1	1
Barkod Yazıcı		1	1

Kaynak: (Taşınır Kayıt ve Yönetim Sistemi-TKYS)

* İlçelere göre dağılım Ek Tablolar(Tablo 10) içerisinde verilmektedir.

5. İnsan Kaynakları

İl genelinde 166 kişi memur, 17 kişi işçi ve 21 kişi 4/B sözleşmeli ve 4 kişi hizmet alımı ile görev yapmaktadır.

Tablo 4: Personelin Hizmet Sınıflarına Göre Dağılımı

ÜNVAN	Merkez	İlçeler Toplam*	Genel Toplam
İl Müdürü	1		1
İl Müdür Yardımcısı	2		2
Şube Müdürü	8		8
İlçe Müdürü		7	7
AVH	1		1
GİH	9	5	14
THS	48	38	86
SHS	17	29	46
YHS	2	1	3
4/B Sözleşmeli	10	11	21
İşçi	14	3	17
Hizmet Alımı (Şoför vb.)	4		4
Toplam	116	94	210

AVH: Avukatlık Hizmetleri Sınıfı, GİH: Genel İdare Hizmetleri Sınıfı, SHS: Sağlık Hizmetleri ve Yardımcı Sağlık Hizmetleri Sınıfı, THS: Teknik Hizmetler Sınıfı, YHS: Yardımcı Hizmetler Sınıfı
Kaynak: (Personel Bilgi ve Yönetim Sistemi-PBYS)

* İlçelere göre dağılım Ek Tablolar(Tablo 11) içerisinde verilmektedir.

6. Yönetim ve İç Kontrol Sistemi

Yıl içerisinde kurumda risk belirleme ve risklerin izlenmesi, uyum eylem planı, iş tanımlama, görev envanterinin oluşturulması gibi işlemler yapılmaktadır. İş tanımlarına ve görev envanterlerine ilçelerde dahildir. Diğer işlemler il müdürlüğü çerçevesinde yapılmaktadır.

Risk belirleme durumunda şube müdürlüklerinden bilgi talebi istenip istatistiksel olarak elde edilen veriler İKS sistemine girilmektedir.

Uyum Eylem Planında da İç Kontrol Ekibinde Yer alan Şube Müdürlerinden İzleme Soru Formunun doldurulması talep edilip ilgili evrakların istatistiksel sonucu bakanlığa gönderilmektedir. 2025 yılında 98 puan olarak belirlenmiştir.

2026 yılında görevlendirilme işlemlerinin yapılmasının ardından şubelerden görev envanteri istenecektir.

- İl Müdürlüğümüzde 2025 yılında (Faaliyet Raporuna esas yıl içerisinde). 18 risk mevcut olup 0 riskte iyileştirme yapılmıştır. 18 risk devam etmektedir. 18 sürecimiz mevcuttur.
- Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planında yer alan eylemlerden 98 uyum sağlanmıştır. Haziran ve Aralık aylarında Uyum Eylem Planının uygulama sonuçlarının izlenmesi yapılarak Strateji Geliştirme Başkanlığına raporlanmıştır.
- Haziran ve Aralık aylarında İç Kontrol Sistemi Soru Formu doldurularak Strateji Geliştirme Başkanlığına gönderilmiştir.
- Personel görev tanımlarına ilişkin revizyonlar yapılmıştır.
- İl Müdürlüğümüzde 2023 Yılında denetim gerçekleştirilmiş olup denetim sonucunda 0 tespit/öneri yer almaktadır. Söz konusu tespitler için yapılacak faaliyetler denetim birimine bildirilmiştir(denetim yapılması durumunda yazılacaktır.).
- İç kontrol sistemi hakkında 1 eğitim verilmiştir.
- İç Kontrol Sistemi Değerlendirme Raporu Strateji Geliştirme Başkanlığına gönderilmiştir.

II) FAALİYETLERE İLİŞKİN BİLGİ VE DEĞERLENDİRMELER

A. SUNULAN HİZMETLER

1. Gıda ve Yem Şube Müdürlüğü

1.1. Gıda Denetim ve Denetçi Sayıları

2025 yılı içerisinde, 24 kontrol görevlisi tarafından gıda satış yerleri, toplu tüketim yerleri ve üretim yapan gıda işletmelerine 3.394; yem işletmelerine ise 115 olmak üzere toplam 3.509 denetim gerçekleştirilmiştir.

Gıda denetim çalışmaları, 11'i il merkezinde olmak üzere toplamda aktif görev yapan 24 kontrol görevlisi tarafından yürütülmektedir. İlimizdeki yem işletmeleri ile Gölpazarı, İnhisar ve Yenipazar ilçelerindeki gıda işletmelerinin denetim ve kontrol işlemleri İl Müdürlüğümüzce gerçekleştirilmektedir.

1.2. Gıda Üretim, Gıda Satış, Toplu Tüketim ve Yem İşletme Sayıları

İl genelinde toplam 2.307 işletme bulunmakta olup, işletmelerin dağılımları aşağıda sunulmaktadır.

Tablo 5: Bilecik Gıda Üretim, Gıda Satış, Toplu Tüketim ve Yem İşletme Sayıları

İLÇELER	Üretim, satış, toplu tüketim ve İşletme Sayıları	Yem işletme sayıları	Toplam işletme sayıları
Merkez	815	25	840
Bozüyük	768	27	795
Osmaneli	190	14	204
Söğüt	182	6	188
Pazaryeri	127	12	139
Gölpazarı	82	5	87
İnhisar	22	1	23
Yenipazar	27	4	31
Toplam	2.213	94	2.307

2025 yılı içerisinde ilimiz genelinde 336 gıda işletmesine işletme kayıt belgesi düzenlenmiştir. Ayrıca 8 yem işletmesine de belge verilmiştir.

Konularına Göre Denetim Sayıları

İl genelinde, 2025 yılı içerisinde denetim çalışmaları kapsamında toplam 3.509 denetim gerçekleştirilmiştir.

Tablo 6: Konularına Göre Denetim Sayıları

Denetim Sebebi	Denetim Sayısı
Alo 174 Gıda Hattı	193
Bakanlık/İl/UKİP Yıllık Numune Alma Planı	90
CİMER	42
Rutin Denetim	2.336
İhbar ve Şikayet Denetimi	1
İzlenebilirlik Denetimi	4
Onay/Şartlı Onay/Kayıt Denetimi	139
Takip Denetimi	153
Yem Denetimi	115
Diğer	436

Olumlu/Olumsuz Numune Sayıları

2025 yılı içerisinde, il genelinde Merkez ve İlçe Müdürlüklerimiz tarafından gerçekleştirilen denetimler sırasında 133 gıda ve 31 yem numunesi alınmıştır. Alınan numunelerin 131 adedi uygun, 7 adedi ise uygunsuz olarak tespit edilmiştir.

İdari Para Cezaları

2025 yılı içerisinde ilimiz genelinde gerçekleştirilen denetim ve numune sonuçları neticesinde, 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu hükümleri uyarınca toplam 13.710.242 TL tutarında 77 idari para cezası uygulanmış olup, bunların 10'u taklit ve tağşiş nedeniyle düzenlenmiştir.

İthalat ve İhracat Rakamları

İlimiz genelinde, 2025 yılı içerisinde 82 adet ihracat sağlık sertifikası düzenlenmiştir.

Tütün ve Alkol Verileri

2025 yılı içerisinde il genelinde tütün ve alkol satışı yapan iş yerlerine toplam 93 belge düzenlenmiştir.

Tablo 7: Tütün ve Alkol İşlem Dağılımı

İl Genelinde Tütün Ve Alkol Satan İş Yerleri	Verilen Belge Sayısı
Perakende alkollü içki satıcısı	15
Perakende tütün satıcısı	74
Nargilelik tütün mamulü sunum uygunluk belgesi	3
Açık içki satıcısı	1
Toplam	93

Okullarda Eğitim Verilen Öğrenci Sayıları

Bakanlığımız stratejik planında yer alan, okullarda gıda güvenilirliğine yönelik 2025 yılı için belirlenen en az 1.000 öğrenci hedefi doğrultusunda, Müdürlüğümüz tarafından merkez ve ilçelerde toplam 1.521 öğrenciye eğitim verilmiştir. Eğitimlerde gıda hijyeni, gıda israfı, su israfı ve gıda güvenilirliği konuları ele alınmış; sunum, video, broşür, liflet ve boyama kitabı gibi öğrencilerin farkındalığını artırmaya yönelik materyaller kullanılmıştır.

Diğer Faaliyetler

2025 yılı “Lider Çocuk Tarım Kampı” etkinliğinde, gıda güvenilirliğinin önemi öğrenci ve velilere aktarılmıştır. Dünya Gıda Günü kapsamında 385 öğrenciye eğitim düzenlenmiştir. İl Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından gerçekleştirilen program çerçevesinde, kantin işletmecileri ile anaokulu yemekhanelerinde görev yapan çalışanlara mevzuat kapsamında gıda güvenilirliği konusunda bilgilendirme toplantısı yapılmıştır.

Valiliğimiz ve Emniyet Müdürlüğü iş birliğiyle alkol denetimleri, kaçak alkol ve tütün mamullerinin imhasına yönelik denetimler gerçekleştirilmiştir. Ayrıca, Bilecik Jandarma Eğitim Komutanlığı ile yapılan protokol kapsamında iki ayda bir numune alınarak yetkili laboratuvara gönderilmektedir.

744. Ertuğrul Gazi’yi Anma ve Söğüt Şenlikleri kapsamında dağıtılan gıda ürünlerinden de numune alınarak yetkili laboratuvara gönderilmiştir.

2. Bitkisel Üretim ve Bitki Sağlığı Şube Müdürlüğü

2.1. Bitkisel Üretim Verileri ve Bitkisel Üretimde Öne Çıkan Ürünler

Tarla Bitkileri

Bilecik ilinde tarla ürünleri üretimi çeşitlilik arz etmektedir. Bu kapsamda buğday ve arpa gibi temel tahılların yanı sıra nohut ve kuru fasulye gibi baklagiller de yetiştirilmektedir. Ayrıca ayçiçeği hem yağlık hem de çerezlik türleriyle öne çıkan bir ürün konumundadır. Bununla birlikte yonca, korunga ve yulaf gibi yem bitkileri, hayvancılık faaliyetlerini destekleyen önemli üretim kalemleri arasında yer almaktadır. Genel olarak değerlendirildiğinde, Bilecik'te tarla ürünleri üretimi hem gıda hem de yem ihtiyacını karşılayan dengeli bir yapıya sahiptir.

Tablo 8: Bilecik İli Tarla Bitkileri Verileri

Ürün	2023		2024	
	Alan (da)	Üretim (Ton)	Alan (da)	Üretim (Ton)
Buğday	311.951	73.047	305.863	75.104
Arpa	69.879	13.187	63.055	14.781
Çavdar	2.887	751	2.590	671
Yulaf (Yeşil Ot)	21.287	18.885	19.064	16.893
Kuru Fasulye	2.155	524	2.250	504
Nohut	6.679	927	6.788	838
Ayçiçeği (Yağlık)	89.478	18.227	111.098	22.274
Ayçiçeği (Çerezlik)	13.597	2874	8.280	1.541
Mısır (Silajlık)	4.596	23.033	5.315	27.363
Korunga (Yeşil Ot)	2.997	4.204	3.026	4.251
Yonca (Yeşil Ot)	19.062	39.747	19.332	40.026
Toplam	544.568	195.406	546.661	204.246

Kaynak: TÜİK

Meyve

Bilecik ilinde meyvecilik faaliyetleri geniş bir ürün çeşitliliği ile yürütülmektedir. Kiraz, şeftali, nektarin, vişne, üzüm ve erik gibi çekirdekli ve sert çekirdekli meyvelerin yanı sıra zeytin, ceviz, ayva, elma, nar ve armut üretimi de önemli bir yer tutmaktadır. Genel olarak değerlendirildiğinde, Bilecik meyveciliği hem çeşitlilik hem de üretim kapasitesi bakımından bölge tarımının önemli bir unsurunu oluşturmaktadır.

Tablo 9: Bilecik İli Meyve Üretim Verileri

Ürün	2023		2024	
	Meyvelik Alanı (da)	Üretim (Ton)	Meyvelik Alanı (da)	Üretim (Ton)
Kiraz	20.757	16.056	19.485	15.471
Şeftali ve Nektarin	22.143	41.947	22.156	41.918
Zeytin (Sofralık)	16.136	2.338	16.136	2.335
Vişne	5.345	1.234	4.594	1.147
Üzüm	10.120	7.964	10.068	7.948
Ceviz	58.043	17.800	59.257	16.538
Ayva	4.746	7.373	4.748	7.368
Elma	3.526	3.630	3643	3.603
Erik	3.202	2.962	3.192	2.954
Nar	2.453	3.615	2.453	3.615
Armut	676	623	1.651	2.171
Toplam	147.147	105.542	147.383	105.068

Kaynak: TÜİK

Sebze

Bilecik'te sebzecilik, tarımsal üretimin önemli bir parçasıdır; özellikle domates, biber, fasulye ve salatalık gibi ürünler öne çıkar. İl genelinde sebze üretimi küçük aile işletmeleri ve modern seralar aracılığıyla yapılmakta, yerel ekonomiye katkı sağlamaktadır.

Tablo 10: Bilecik ili Sebze Üretim Verileri

Ürünler	2023		2024	
	Alan (da)	Üretim (Ton)	Alan (da)	Üretim (Ton)
Balkabağı	1.043	2.596	765	1.279
Barbunya	3.823	4.174	4.132	4.518
Bezelye	477	354	574	452
Biber (Tüm Çeşitler)	3.603	9.057	1.066	1.869
Domates (Tüm Çeşitler)	15.834	107.102	17.008	115.833
Fasulye (Taze)	3.108	2.561	2.610	2.208
Ispanak	1.379	1.722	1.395	1.616
Karpuz	9.716	59.297	10.526	67.272
Kavun	4.111	10.966	3.826	10.083
Patlıcan	368	1.411	362	1.405
Soğan (Taze)	1.641	5.459	1.640	5.450
Soğan (Kuru)	538	910	514	796
Toplam	45.641	205.609	44.418	212.781

Kaynak: TÜİK

Tablo 11: Bilecik ili Örtüaltı Üretim Verileri

Ürünler	2023		2024	
	Alan (da)	Üretim (Ton)	Alan (da)	Üretim (Ton)
Domates (Sofralık)	2.409	20.027	2.490	20.733
Hıyar (Sofralık)	1.844	23.486	1.848	21.884
Marul (Tüm Çeşitler)	4.936	16.120	4.970	16.335
Yeşil Soğan	236	2.113	234	2.094
Toplam	9.425	61.746	9.542	61.046

Kaynak: TÜİK

(Not: Örtüaltı alanlarında verilen rakamlar üretim alanı miktarıdır. Sabit örtü altı üretim alanı 3.814 dekadır.)

2.2. Bitkisel Üretim Desteklemeleri

Tablo 12: Bitkisel Üretime Yönelik Destekleme Dağılımı

Desteklemeler	İşletme Sayısı	Destekleme Miktarı (TL)
Mazot, Gübre ve Toprak Analizi Desteği (2024)	8.738	87.787.130,23
Sertifikalı Tohum Desteklemesi (2024)	991	2.276.341,78
Sertifikalı Fidan Desteklemesi (2024)	29	290.852,00
Yağlı Tohumlu Bitki Prim Desteklemesi (2024)	2.120	27.579.407,07
Hububat ve Baklagiller Prim Desteği (2024)	2.598	69.054.732,58
Katı Organik ve Orgonaminal Desteği (2024)	413	899.976,88
TOPLAM	14.889	187.888.440,54

2.3. Organik Tarım ve İyi Tarım Uygulamaları

Organik Tarım Faaliyetleri

Tablo 13: Organik Bitkisel Üretim Verileri

Süreç	Gerçek Çiftçi Sayısı	Gerçek Üretim Alanı (da)	Doğal Toplama Alanı (da)	Nadas Alanı (da)	Toplam Alan (da)	Üretim Miktarı (Ton)
Geçiş	25	86,239	0	0	86,239	185.30
Organik	64	532,911	0	20,73	553,641	162.458,6

İyi Tarım Faaliyetleri

Genel Müdürlüğümüzün 2025 Yılı Yatırım Programı kapsamında yer alan 2024A02-224116 kodlu “Bitkisel Üretimi Geliştirme Projesi” altında yürütülen “İyi Tarım Uygulamalarının Yaygınlaştırılması ve Kontrolü Projesi” çerçevesinde, “Söğütte Marul Daha Bi ‘İyi’ Projesi” Bakanlık bütçesinden onaylanarak uygulamaya geçirilmiştir.

Söz konusu proje, Şube Müdürlüğümüzün danışmanlığında yürütülmüş olup, sonbahar dönemi marul üretim sezonunda faaliyete başlanmıştır. Proje süresince danışmanlık hizmetleri, Şube Müdürlüğümüz İyi Tarım Uygulamaları (İTU) birimi teknik personeli tarafından gerçekleştirilmiştir.

İyi tarım uygulamalarını benimseyen üreticilerimize;

- Bitki Koruma Ürünleri Uygulama Eğitimi,
- Hasatta Hijyen Eğitimi,
- Tarımda İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimi,
- Temel İlk Yardım Eğitimi verilmiştir.

Yaprağı tüketilen sebzelerde pestisit kalıntısının önlenmesi amacıyla, üreticilere gübre ve bitki koruma ürünleri temin edilerek üretim sezonu boyunca kullanımları sağlanmıştır.

Proje kapsamında toplam 10 marul üreticisi, 66 dekar alanda iyi tarım uygulamalarını hayata geçirmiştir.

Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi tarafından düzenlenen 3. Bilim ve Kültür Şenliği ile Gölpark'ta gerçekleştirilen "Çevre Haftası" etkinlikleri kapsamında kurulan stantlarda, toplam 600 öğrenci ve ziyaretçiye yönelik olarak İyi Tarım Uygulamaları (İTU) Logo bilinci oluşturma, farkındalık ve görünürlük sağlama amacıyla bilgilendirme çalışmaları yapılmıştır.

Yıl içerisinde yürütülen denetim faaliyetleri kapsamında;

- 17 adet piyasa denetimi,
- 10 adet İTU üretim yeri denetimi,
- 1 adet İTU tavuk işletmesi denetimi gerçekleştirilmiştir.

2.4. Şerbetçiotu Teknik Komite Çalışmaları

Pazaryeri İlçemizde, 163 üretici tarafından 844 dekar alanda toplam 296 ton üretimi gerçekleştirilen Bilecik İlinin karakteristik ürünü şerbetçiotu için 2025 yılı üretim sezonunda alıcı kuruluşlar tarafından uygulanacak ürün taban fiyatı ve üretim maliyetlerini belirlemek amacıyla Şerbetçiotu Teknik Komite Toplantısı, Vali Yardımcısı başkanlığında; İlçe Kaymakamı, Belediye Başkanı, İl ve İlçe Tarım ve Orman Müdürleri, ilgili Şube Müdürü, alıcı kuruluş yetkilileri, üretici örgüt temsilcileri ve konu uzmanı Ziraat Mühendislerinin katılımıyla 09 Mayıs 2024 tarihinde düzenlenmiştir.

Toplantıda şerbetçiotu alım fiyatı belirlenmiş; ayrıca İlçe Müdürlüğümüzden bir üye, TARDES A.Ş.'den iki üye, Ot-Gül Kooperatifinden iki üye ve Pazaryeri Ziraat Odasından iki üyenin katılımıyla "Hasat Tespit Komisyonu" oluşturulmuştur. Komisyon tarafından her çeşit için ayrı ayrı hasat tarihleri belirlenmiş ve ürünlerin bu tarihlerde hasat edilmesi kararlaştırılmıştır. Bununla birlikte;

- Telli üretim yapan üreticilere makine ile hasatta öncelik tanınması,
- Toplama makinesi ücretinin alım yapacak firmanın gider maliyetleri dikkate alınarak belirlenmesi,
- 2024 yılında belirlenen alım fiyatları üzerinden satışların yapılması hususlarında kararlar alınmıştır.

Alınan kararlar doğrultusunda, 2025 yılı şerbetçiotu alım taban fiyatları, 2024 yılında belirlenen rakamlara Haziran Ayı TÜFE oranı (%35) eklenerek hesaplanmış ve resmi yazı ile ilgili taraflara bildirilmiştir.

Tablo 14: 2025 Yılı Şerbetçiotu Alım Fiyatları

Çeşit	Fiyat (TL/Kg)
Aroma	93,18
Brewers Gold	90,48
Ege	90,48
Erciyes	90,48
Pazaryeri	90,48

2.5. Bitkisel Üretimin Geliştirilmesine Yönelik Çalışmalar

2025 yılı içerisinde yürütülen projeler kapsamında çiftçilerimize çeşitli destekler sağlanmıştır. Bu doğrultuda;

- Yazlık Ekime Alternatif Ürün Nohut Projesi kapsamında 40 çiftçimize 17.125 kg nohut tohumu dağıtılmıştır.
- Yağlık Ayçiçeği Üretiminin Yaygınlaştırma Projesi kapsamında 394 çiftçimize 7.480 kg ayçiçeği tohumu dağıtılmıştır.
- Örtü Altı Üreticilerine Marul Fidesi Dağıtım Projesi kapsamında 30 çiftçimize 926.000 adet sebze fidesi dağıtılmıştır.
- Bilecik İli Plastik Sera Üst Örtülerinin Yenilenmesi Projesi kapsamında 52 çiftçimize 39.327 kg sera naylonu dağıtılmıştır.
- Kolza (Kanola) Üretimini Yaygınlaştırma Projesi kapsamında 105 çiftçimize 2.224 kg kanola tohumu dağıtılmıştır.
- Ayrıca, 25 bin dekarlık alan için 635 ton buğday tohumu 901 çiftçimize ulaştırılmış olup, 2025 üretim sezonunda takipleri yapılacaktır.

2.6. Bitki sağlığı ile Bitki Sağlığı Uygulama Programları

İlimiz Uygulama Programı kapsamında; kiraz, şeftali, buğday, zeytin, ayva ve örtüaltı üretimleri entegre mücadele kapsamına alınmıştır.

Tablo 15: 2025 Yılı Entegre Mücadele Projesi Uygulama Programı

Bitkisel Ürün	Uygulama Yapılan Bahçe Tarla Sayısı	Uygulama	
		Üretici Sayısı	Alan (Da)
Şeftali Entegre Mücadele	12	4	100
Kiraz Entegre Mücadele	7	4	72
Zeytin Entegre Mücadele	25	9	142
Buğday Entegre Mücadele	20	20	160,81
Örtüaltı Entegre Mücadele	8	7	40
Ayva Entegre Mücadele	20	10	200

Entegre mücadele kapsamında seçilen çiftçilere yetiştiricilik bilgileri yerinde, tarlada verilmiş olup kullanılacak bitki koruma ürünleri tavsiye yoluyla çiftçilerimize bildirilmiştir. Entegre mücadele bahçelerinde Zeytin Güvesi, Elma İç Kurdu ve Örtüaltı Domates Güvesi için tuzaklar asılmış, diğer zararlılar için tuzaklar çıkış tarihlerine göre yerleştirilmiş ve düzenli takibi yapılmıştır.

İlimizde Entegre ve Kontrollü Ürün Yönetimi (EKÜY) programına yalnızca kiraz dahil edilmiştir. Ancak yaşanan don olayı nedeniyle ürün elde edilememiş ve bu sebeple numune alınamamıştır. Bununla birlikte kirazda monilya hastalığı ve kiraz sineği survey çalışmaları yürütülmeye devam etmiştir.

2.7. Diğer Entegre Mücadele Çalışmaları

2025 yılı Entegre Mücadele ve Tahmin-Uyarı Çalışmaları kapsamında, Bakanlığımız tarafından gönderilen tuzaklar ve feromonlar; meyve ve sebze üretiminin yoğun olarak gerçekleştirildiği Merkez İlçe köyleri ile diğer ilçelerdeki bahçelere asılmak üzere dağıtılmıştır.

Yapılan düzenli kontroller sonucunda, zararlı organizmaların çıkış ve yoğunluk durumları tespit edilmiş; buna bağlı olarak ilaçlama dönemleri üreticilere bildirilmiştir.

Tablo 16: Diğer Entegre Mücadele Çalışmaları

Sıra	Mücadele Edilen Zararlı Organizma	Tuzak + Feromon Kit sayısı
1	Kiraz Sineği	30
2	Doğu Meyve Güvesi	30
3	Şeftali Güvesi	4
4	Domates Güvesi	60
5	Elma İç Kurdu	15
6	Zeytin Sineği	15
7	Zeytin Güvesi	40
8	Bağ Salkım Güvesi	120
9	Akdeniz Meyve Sineği	90
10	Tabla	80

2.8. Karantina Hizmetleri-Survey Çalışmaları

2025 yılında Karantinaya Tabi Zararlı Organizma Sürveyleri Kayıt Sistemine (KASKs), Tarım Bilgi Sistemi üzerinden giriş yapılarak survey teklif formları Bakanlığımıza gönderilmiştir. Yapılan survey çalışmalarında tespit edilen karantinaya tabi zararlı organizmalar için gerekli karantina tedbirleri uygulanmaktadır.

Gerçekleştirilen surveylerde;

- Ayva: AMS,
- Kiraz: *Monilia fructicola*, ceviz güvesi ve sirke sineği,
- Turuncgil: Uzun antenli böcek,
- Domates: ToBRFV (*Tomato brown rugose fruit virus*) ve *Tomato spotted wilt tospovirus*,
- Üzüm: *Bois noir* ve *Candidatus P. vitis*,
- Zeytin: *Xylella fastidiosa* zararlıları için kontroller yapılmıştır.

Yapılan değerlendirmeler sonucunda, ekonomik eşiği aşacak düzeyde bir zarar tespit edilmemiştir.

2.9. Akdeniz Meyve Sineği (AMS)

İlimiz, Akdeniz Meyve Sineği (AMS) İzleme Projesi kapsamında 2016 yılında programa alınmış olup, projenin amacı; ülke genelindeki bulaşıklık durumunun ve yıl içerisindeki yoğunluk düzeyinin belirlenmesi, AMS'nin önemi ve izlenebilirliği hakkında teknik personelin bilgi düzeyinin artırılması, ülke genelinde AMS'nin izlenebilirliğinin sağlanması ve ülkemize girmesi muhtemel bazı meyve sineklerinin erken teşhisinin yapılmasıdır.

2025 yılında da devam eden proje, Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğü koordinatörlüğünde ve Adana Biyolojik Mücadele Araştırma Enstitüsü kontrollüğünde yürütülmüştür. Proje kapsamında

kiraz, ayva ve şeftali ürünlerinde AMS tuzak kontrolleri gerçekleştirilmiş ve zararlı tespitleri yapılmıştır. İzleme çalışmalarında kullanılmak üzere Merkez ve Osmaneli ilçelerine 8 adet tuzak ve 80 adet feromon dağıtılmıştır.

Bu yıl yaşanan don nedeniyle Trabzon hurması üretimi gerçekleşmemiştir. Ancak Ekim ayı sonunda yapılan kontrollerde Osmaneli ilçesinde 48 adet ergin, Merkez ilçede ise 6 adet ergin AMS bireyi tespit edilmiştir.

Özel sürvey çalışmaları kapsamında;

- Hububat Hastalık ve Zararlıları Sürveylerinde pas ve septoria hastalıkları için 153.050 da alanda çalışmalar tamamlanmıştır.
- Süne ve kımıl sürveyi çalışmalarında ise 142.550 da alanda incelemeler yapılmış olup, oluşan zararın ekonomik eşiğin altında olduğu belirlenmiştir.

Devlet Yardım Mücadelesi kapsamında yaklaşık 600 da alanda Tarla Faresi Mücadelesi yapılmış ve İl Müdürlüğümüz tarafından temin edilen 30 kg zehirli buğday kullanılmıştır.

Ayrıca, 2025 yılı içerisinde ilimizde üretilen ve yurtdışına ihraç edilen 25.609 ton un kontrol edilerek "Bitki Sağlık Sertifikası" düzenlenmiş ve ihracat gerçekleştirilmiştir.

2.10. Bitkisel Üretime Yönelik Diğer Çalışmalar

Bitki Koruma Ürünleri ve Zirai Mücadele Alet ve Makineleri Bayii Hizmetleri

30685 sayılı Bitki Koruma Ürünlerinin Toptan ve Perakende Satılması ile Depolanması Hakkında Yönetmelik gereğince; Bakanlıkça onaylı bitki koruma ürünlerinin toptan veya perakende satışında ve depolanmasında yetkili kişi ve kuruluşlar, bu faaliyeti yürüteceklerin görev, yetki ve sorumlulukları, satış yerlerinin özellikleri, açılış, işletme, yer değişikliği, devir ve kapanış süreçleri ile bu ürünleri satacak ve depolayacakların uyması gereken usul ve esaslara ilişkin iş ve işlemler Şube Müdürlüğümüzce yürütülmektedir.

İlimizde aktif olarak faaliyet gösteren Bitki Koruma Ürünleri Bayilerine, Şube Müdürlüğümüzce 13 Aralık 2025 tarihinde yayımlanan 33106 sayılı Bitki Koruma Ürünleri Yönetmeliği kapsamında eğitim toplantısı düzenlenmiştir. Bu toplantı ile bayilerin faaliyetlerinde birlikteliğin sağlanması ve Bitki Koruma Ürünleri Takip Sisteminin doğru şekilde kullanılması hedeflenmiştir.

2025 yılı sonunda ilimizde faaliyetini sürdüren 30 aktif bayi bulunmakta olup, bu bayilerde 3'er aylık dönemler halinde toplam 123 denetim gerçekleştirilmiştir. Denetimler sonucunda tespit edilen eksiklikler ile ilgili gerekli çalışmalar yürütülmüştür.

Hasatta Dane Kaybı ve Anız Yangınlarının Önlenmesi Çalışmaları

Biçerdöver kontrolleri kapsamında, 7 İlçe Müdürlüğümüz ile İl Müdürlüğümüzce oluşturulan ve 19 kişiden oluşan 8 ekip tarafından kontrol ve bilgilendirme çalışmaları yürütülmüştür.

Yürütülen çalışmalar çerçevesinde, toplam 43.092 hektar alanı temsil edecek şekilde 125 denetim gerçekleştirilmiştir.

Ayrıca, anız yangınlarının önlenmesi amacıyla ilimiz merkezinde ve köylerinde biçerdöver sahipleri, biçerdöver operatörleri ve çiftçilerimize gerekli tedbirlerin alınması hususunda bilgilendirme faaliyetleri yapılmıştır.

Bitki Besleme Birimi Çalışmaları

İlimiz genelinde faaliyet gösteren 65 adet gübre bayisi bulunmakta olup, bayiler ve üreticilere yönelik olarak 130 denetim gerçekleştirilmiştir. Bakanlığımız programı kapsamında 19 adet numune analize gönderilmiştir.

Piyasaya Arz Edilen Gübrelerin İzlenmesine Yönelik Tebliğ gereği, ilgili kurumlarla iş birliği içerisinde ilimizde faaliyet gösteren 65 gübre bayisinde kamera sistemi kurulmuş olup, bu sistemler İçişleri Bakanlığı Güvenlik ve Acil Durumlar Koordinasyon Merkezi (GAMER) tarafından izlenmektedir.

Gübrelerin piyasa gözetim ve denetiminin daha etkin yürütülmesi, gübreler ile ilgili daha sağlıklı politikaların geliştirilebilmesi ve planlamaların daha verimli yapılabilmesi amacıyla, Bakanlığımızca uygulanan Gübre Takip Sistemi (GTS) üzerinden üretici/ithalatçıdan nihai tüketiciye kadar olan gübre hareketleri izlenmektedir.

Tohumluk Birimi Çalışmaları

İlimizde, 2025 yılı üretim sezonunda 475 dekar alanda sertifikalı tohumluk buğday üretimi gerçekleştirilmiştir. Üretime ilişkin 30 adet sertifikalı tohumluk beyannamesi kabul edilmiş olup, söz konusu beyannamelere ait tarla kontrolleri tamamlanarak tüm beyannamelere tarla kontrol raporu düzenlenmiştir.

Ayrıca, 9 adet standart aşılı asma fidanı ile 7 adet standart aşılı fidan beyannamesi kabul edilmiş; bu beyannamelere ait tarla kontrolleri tamamlanarak tamamına tarla kontrol raporu düzenlenmiştir.

2025 yılı içerisinde ilimizde tohumculuk sektöründe faaliyet gösteren 50 işletmeye toplam 77 denetim yapılmıştır.

Tablo 17: Tohumculuk Çalışmaları Dağılımı

Faaliyet Alanı	İşletme Sayısı	Denetim Sayısı	Numune Sayısı	Sonucu Uygun Numune Sayısı
Tohumluk Bayi	36		4	
Tohum Üreticisi	2			
Fidan Üreticisi	1			
Fide Üreticisi	7			
Süs Bitkisi Üreticisi	4			
Toplam	50		4	4

Tablo18: 2025 Yılı Sertifikalı Tohumluk Üretim Bilgileri

Ürün Türü	Beyanname Sayısı (Ad)	Üretim Alanı (da)	Üretim Miktarı (Ton)
Buğday	30	475	142,5

ISPM-15

İlimizde ISPM-15 kapsamında işlem yapan 14 işletme bulunmakta olup, 2025 yılı içerisinde bu işletmelere yönelik 28 denetim gerçekleştirilmiştir. Yapılan denetimlerde herhangi bir olumsuz duruma rastlanmamıştır. Denetime esas evraklar, Bakanlığımız Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğüne gönderilmiştir.

Ayrıca, yeni yönetmelik kapsamında ISPM-15 işaretleme izin belgesine sahip firmaların satmış oldukları ahşap işaretleme izin belgeli ürünlerin ihracatçı nezdinde son kontrolleri ve denetimleri yapılmıştır.

Kenevir İmha Çalışmaları

İlimizde, Kenevir Yetiştiriciliği ve Kontrolü Hakkındaki Yönetmelik hükümleri çerçevesinde 2025 yılında yapılan çalışmalar sonucunda, kendiliğinden yetişen 220 adet kök kenevir bitkisi tespit edilmiştir. Söz konusu bitkiler, teknik personelimiz ve kolluk kuvvetleri ile birlikte gerekli işlemler yapılarak imha edilmiştir.

3. Hayvan Sağlığı, Yetiştiriciliği ve Su Ürünleri Şube Müdürlüğü

3.1. Hayvan Varlığı

İlimizde büyükbaş ve küçükbaş hayvancılığın yanı sıra kanatlı hayvancılık ve arıcılık faaliyetleri de yürütülmektedir. Kanatlı hayvancılık alanında, Türkiye'nin en yüksek üretim potansiyeline sahip illerinden biri konumundayız. Ayrıca zengin ballı bitki florası, arıcılık faaliyetlerinin gelişmesine önemli katkı sağlamaktadır. Arıcılıkta hem sabit arılı kovan varlığı hem de gezginci arılı kovanların üretime dahil olması, sektöre yüksek düzeyde verimlilik kazandırmaktadır.

Tablo 19: Bilecik İli Hayvan Varlığı

Yıllar	Sığır	Manda	Koyun	Keçi	Kanatlı	Arılı Kovan
2025	41.746	92	104.392	43.780	10.205.385	19.205

Büyükbaş Hayvancılık:

İlimiz genelinde toplam 41.838 adet büyükbaş hayvan bulunmaktadır. Bunun 41.746 adedi sığır, 92 adedi ise mandadır.

Küçükbaş Hayvancılık:

İlimizde toplam 148.172 adet küçükbaş hayvan mevcuttur. Bu sayı içerisinde 104.392 adet koyun ve 43.780 adet keçi yer almaktadır.

Kanatlı Hayvancılık:

İlimiz, kanatlı hayvancılık alanında Türkiye'nin en önde gelen üretim merkezlerinden biridir. Toplam 10.205.385 adet kanatlı hayvan varlığı bulunmaktadır. Bunların dağılımı şu şekildedir:

- 6.612.689 adet Ticari Etlik,
- 1.478.804 adet Damızlık Etlik Yumurtacı,
- 1.818.992 adet Damızlık Etlik Yarka,
- 174.900 adet Ticari Yumurtacı,
- 120.000 adet Ticari Yumurtacı Yarka.

İlimiz, Ticari Etlik ve Damızlık Etlik yetiştiriciliği bakımından Türkiye'nin en yüksek üretim potansiyeline sahip illeri arasında yer almaktadır. Ayrıca damızlık yumurta ihracatı konusunda da ülkemizin önde gelen illerinden biridir. Damızlık Ticari Etlik alanında faaliyet gösteren kümes sayısı her geçen yıl artış göstermekte olup, sektörün gelişimine önemli katkılar sağlamaktadır.

3.2. İşletme Sayısı

Bilecik ilinde toplam 4.031 hayvancılık işletmesi bulunmaktadır. Bu sayı, ilin tarımsal üretim yapısında hayvancılığın önemli bir yer tuttuğunu göstermektedir.

3.3. Hayvancılık Desteklemeleri

Tablo 20: Hayvancılık Desteklemeleri

Buzağı Desteklemesi	Yıl	İşletme Sayısı	Miktar (Baş)	Destekleme Tutarı (TL)
	2024	2.245	7.542	13.420.800,00
	2025			Başvuru aşamasında
Malak Desteklemesi	Yıl	İşletme Sayısı	Miktar (Baş)	Destekleme Tutarı (TL)
	2024-1	2	5	11.400,00
	2025			Başvuru aşamasında
Çiğ Süt Desteklemesi	Yıl	İşletme Sayısı	Miktar (lt)	Destekleme Tutarı (TL)
	2024	685	13.414.209,8	7.550.953,00
	2025 1.Dönem	528	2.429.903,40	1.295.703,22
	2025 2.Dönem	493	2.693.455,5	1.410.842,85
	2025 3.Dönem	469	2.268.081,76	1.184.186,88
Besilik Erkek Sığır Desteklemesi	Yıl	İşletme Sayısı	Miktar (Baş)	Destekleme Tutarı (TL)
	2024	62	244	366.950,00
	2025	Henüz Başvurular alınmadı.		
Küçükbaş Hayvancılık Desteklemesi (Kuzu/Oğlak/Sürü Yöneticisi)	Yıl	İşletme Sayısı	Miktar (Baş)	Destekleme Tutarı (TL)
	2024	528	36.663	9.785.600,00
	2025	Başvuru aşamasında		
Arılı Kovan Desteklemesi	Yıl	İşletme Sayısı	Miktar (Kovan)	Destekleme Tutarı (TL)
	2024	370	18.246	1.884.378,00
	2025	İcmal aşamasında		
İpekböceği Yetiştiriciliği Desteklemesi	Yıl	İşletme Sayısı	Miktar (kg)	Destekleme Tutarı (TL)
	2024	60	2.903	3.066.000,00
	2025	127	1.838,50	13.519.990,00
Su Ürünleri Desteklemesi	Yıl	İşletme Sayısı	Miktar (kg)	Destekleme Tutarı (TL)
	2024	4	703.350,72	860.048,93
	2025	İcmal aşamasında		

3.4. Hayvansal Üretimi Geliştirilmesine Yönelik İlde Yürütülen Projeler

Modern ve Teknik Arıcılık Yolunda Bilecik

Yaklaşık Maliyeti : 2.500.000 TL

% 50 Arıcı (Öz kaynak)

% 50 Özel İdare (Valilik)

Yararlanan Arıcı Sayısı : 86 kişi

Dağıtılan Kovan (Longstroth tipi) : 1.000 adet

3.5. Aşılama Faaliyetleri

İlimizin hayvancılık potansiyeli ve bulunduğu bölgenin koşulları göz önünde bulundurularak, hastalıklara karşı düzenli ve etkin aşılama faaliyetleri yapılmaktadır.

Tablo 21: 2025 Yılı Bilecik Aşılama Oranları

Sıra No	Tür	Aşı Grubu	Program (Yıllık)	% (Yıllık)	% (İlkbahar)	% (Sonbahar)
1	Büyükbaş	Anthrax	72	109,72		
2	Küçükbaş	Anthrax	292	115,75		
3	Küçükbaş	Koyun Keçi Brusellozu	34.525	82,61		
4	Küçükbaş	Koyun Keçi Çiçek	161.410	78,62		
5	Küçükbaş	Koyun Keçi Vebası	69.050	87,84		
6	Kedi-Köpek	Kuduz	3.493	112,48		
7	Büyükbaş	Sığır Brusellozu	24.200	85,48		
8	Büyükbaş	Şap Grubu	İlkbahar: 35.790 Sonbahar: 35.520		98,18	158,40
9	Küçükbaş	Şap Grubu			0,00	0,00

- İl Müdürlüğümüz tarafından 2026 yılı için Bakanlığımıza 3.725 doz kedi-köpek kuduz aşılama programı isteğinde bulunulmuştur.

- 02.10.2020 tarihinde Osmaniye ilçemizde çıkan Anthrax Hastalığı sonrası 5 yıl süresince her sene 1 kez uygulanan aşılama programı ile anthrax mihrakı sonlandırılmıştır. 2026 itibari ile anthrax aşılama programı bulunmamaktadır.

- Sığır şap, Sığır bruselloz, Koyun-keçi bruselloz, Koyun-keçi vebası, Koyun-keçi çiçeği için aşı programı Bakanlığımız tarafından 2026 yılı içerisinde TÜRKVET sistemimizde bulunan mevcut hayvan sayısına göre belirlemektedir.

3.6. Küpeleme Faaliyetleri

Hayvan hastalıklarının kontrolü, takibi ve gıda güvenliğinin sağlanması amacıyla yürütülen kimliklendirme çalışmaları kapsamında; 2025 yılı içerisinde il genelinde titiz bir saha çalışması gerçekleştirilmiştir. Bu faaliyetler neticesinde, 11.011 çift büyükbaş ve 54.114 çift küçükbaş hayvanın küpeleme işlemleri İl ve İlçe Tarım Müdürlüğü ekiplerince tamamlanarak Bakanlığımızın TÜRKVET veri tabanına kayıtları yapılmıştır.

Bu sistem sayesinde her bir hayvanın doğumundan itibaren tüm hareketleri, aşılama ve sağlık geçmişi dijital ortamda izlenebilir hale getirilmiştir. Ayrıca, kayıtlı hayvanlarda çeşitli nedenlerle düşen veya kaybolan küpelerin yerine takılan 1.325 adet büyükbaş ve 755 adet küçükbaş küpe uygulamasıyla, işletme kayıtlarının güncelliği ve veri tabanı sürekliliği korunmuştur. Sahada yürütülen bu yoğun çalışmalar, ilimizin hayvancılık verilerinin sağlıklı bir şekilde tutulmasına ve destekleme ödemelerinin doğru planlanmasına temel teşkil etmektedir.

3.7. Hayvan Hareketleri ve Yol Kontrolleri

Büyükbaş Hayvan Hareketliliği

- 2025 yılında Bilecik iline büyükbaş hayvan sevkıyatları Erzurum, Eskişehir ve Bolu illerinden gerçekleştirilmiştir. Özellikle Erzurum'dan yapılan sevkıyatlar, ildeki hayvancılık işletmelerinin kapasite artışı ve besicilik faaliyetlerinin yoğunlaştığını göstermektedir.
- İlden çıkan 6.098 büyükbaş hayvan ise ağırlıklı olarak Bursa, Sakarya ve Yalova illerine kesim veya pazar amaçlı gönderilmiştir.

Küçükbaş Hayvan Hareketliliği

Küçükbaş hayvan hareketlerinde Bilecik, bölgenin en önemli toplama merkezlerinden biri konumundadır. Bu kapsamda:

- İlimize toplam 79.440 küçükbaş hayvan girişi gerçekleşmiştir.
- Girişlerde Eskişehir, Ankara ve Kütahya illeri öne çıkmıştır.
- İlden çıkan küçükbaş hayvan sayısı ise 12.706 olup, çıkışların en yoğun olduğu iller Bursa, Eskişehir ve Sakarya olmuştur.
- Giriş ve çıkış arasındaki fark 66.734 baş olarak gerçekleşmiş; bunun 36.598'i kesim amaçlı doğrudan ilimizdeki Erşan, Ak Serhat ve Belediye kesimhanelerine sevk edilmiştir.

3.8. Sevk ve Raporlar

Tablo 22: Bilecik İli Hayvan Hareketleri Genel Özeti

Hareket Yönü	Büyükbaş (Adet)	Küçükbaş (Adet)	Toplam Hayvan	VSR (Rapor) Sayısı
Bilecik'ten Giden	6.098	12.706	18.804	396
Bilecik'e Gelen	12.236	79.440	91.676	843

Bilecik'ten diğer illere toplam 6.098 büyükbaş ve 12.706 küçükbaş hayvan sevk edilmiştir. Böylece Bilecik'ten çıkan toplam hayvan sayısı 18.804 olup, bu hareketlere ilişkin 396 VSR raporu düzenlenmiştir.

Öte yandan Bilecik'e diğer illerden gelen hayvan sayısı oldukça yüksektir. İle giriş yapan 12.236 büyükbaş ve 79.440 küçükbaş hayvanla birlikte toplam 91.676 hayvan Bilecik'e gelmiştir. Bu girişler için ise 843 VSR raporu hazırlanmıştır.

3.9. Kanatlı İşletmeleri Faaliyetleri

Ticari Etlik: İlimiz genelinde 78 adet Broiler Kanatlı İşletmesine ait 156 adet mevcut kümes bulunmaktadır. Toplam 6.612.689 adet kapasite mevcuttur. Bu işletmelerde beyaz et üretimi amaçlı piliç yetiştirilmektedir. Ortalama 45 günde kesime sevk edilmektedir.

Ticari yumurtacı: İlimiz genelinde 5 adet Ticari Yumurtacı Kanatlı İşletmesine ait 10 adet mevcut kümes bulunmaktadır. Toplam 294.900 adet kapasite mevcuttur. Bunlardan 174.900 adedi yumurtlama dönemi tavuklarına ait olup, 120.000 adedi Yarka dönemine ait tavuklardır. Toplam olarak yıl boyunca üretim miktarı 46.928.050 adettir.

Damızlık Etlik: İlimiz genelinde 24 adet Damızlık Kanatlı İşletmesine ait 174 adet mevcut kümes bulunmaktadır. Toplam 3.297.796 adet kapasite mevcuttur. Bu kümeslerden damızlık yumurtlama olarak faaliyet gösteren kümeslerde üretim sezonu boyunca dömlü yumurta üretimi yapılmakta olup; üretilen dömlü yumurtalar kuluçkahanelere gönderilmektedir.

3.10. Balıkçılık ve Su Ürünleri Faaliyetleri

3.10.1. Alabalık Üretim Verileri

Tablo 23: Alabalık Üretim Verileri

ÜRETİM YILI	TOPLAM ÜRETİM MİKTARI
2025	772,4 ton

3.10.2. İşletme Sayıları/Kapasite Kullanım Oranları

İlimiz Bozüyük İlçesi sınırları dahilinde bulunan, Karasu su kaynağı üzerinde kurulu su ürünleri yetiştiriciliği faaliyeti yapmakta olan dört adet alabalık tesisine ait kapasiteler aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Tablo 24: İşletmelere Ait Kapasiteler

Liman Entegre 11-1	900 ton (550 ton)	12 milyon kuluçkahane kapasite
Liman Entegre 11-2	600 ton (350 ton)	
Serhat Alabalık	42 ton (42 ton)	168 bin yavru kapasite
Mersu Alabalık	120 ton (45 ton)	480 bin yavru kapasite

3.10.3. Su Ürünleri Desteklemeleri

Tablo 25: Su Ürünleri Desteklemeleri

Toplam Üretici Sayısı	Destekleme Yılı	Destek Miktarı (kg)	Toplam Destek Tutarı (TL)
4	2024	703.350	860.048,93

3.10.4. Su Ürünleri Kontrol ve Denetim Sayıları

1380 Sayılı Su Ürünleri Kanunu, Su Ürünleri Yönetmeliği, Su Ürünleri Toptan ve Perakende Satış Yerleri Yönetmeliği, 6/1 numaralı Ticari Amaçlı Su Ürünleri Avcılığının Düzenlenmesi Hakkında Tebliğ ve 6/2 numaralı Amatör Amaçlı Su Ürünlerinin Düzenlenmesi Hakkındaki Tebliğ kapsamında iç sularda amatör avcılık, perakende satış yerlerinin denetimi ve av bayi denetimleri yapılmaktadır.

Tablo 26: Su Ürünleri Kontrol ve Denetim Sayıları

Yıl	2025
İç su (Amatör avcılık)	232
Balık Perakende Satış Yeri	74
Av bayi	34
Toplam	340

Yetiştiricilik Tesis Denetimi

2025 yılı içerisinde “Su Ürünleri Yetiştiriciliği Yönetmeliği” kapsamında 4 işletmede, 12 denetim, 47 adet balık hasat tespiti yapılmıştır.

İhracat Denetimi

İlimizde bulunan salyangoz işleme tesisi ve alabalık işleme tesisinde “Su Ürünleri İşletmelerine İhracat İzni Verilmesi, Denetimi ve Bu İşletmelerin Ürünleri ile Bazı Su Ürünleri Sağlık Sertifikası Düzenlenmesi Talimatı” kapsamında aylık denetim yapılmakta olup 2025 yılı içerisinde 2 işletmede toplam 24 denetim yapıp, ihracat numunesi alınmıştır.

3.11. Su Ürünlerinin Geliştirilmesine Yönelik İlde Yürütülen Tüm Projeler

Su Kaynaklarının Balıklandırılması Projesi

İlimiz Merkez Pelitözü Göletine 2024 yılında 457 adet, 2025 yılında 270 adet anaç sazan balığı salınımı yapılmıştır.

Tablo 27: Su Kaynaklarının Balıklandırılması Projesine Ait Bilgiler

Balıklandırma Yılı	Balık Salınan Gölet Sayısı	Balık Miktarı (Adet)
2025	2	350.000

3.12. Diğer faaliyetler

2025 yılı içerisinde il-ilçe müdürlüklerimizce hayvan hastalıkları ile ilgili 272 çiftçimize 31 adet eğitim faaliyeti düzenlenmiştir.

4. Tarımsal Altyapı ve Arazi Değerlendirme Şube Müdürlüğü

4.1. Toprak Koruma Kurulu Faaliyetleri

2025 yılı içerisinde 1 adet Toprak Koruma Kurulu toplanmış ve 1 gündem maddesi hakkında karar alınmıştır.

4.2. Organize Tarım Bölgeleri Faaliyetleri

İlimizde organize tarım bölgesi bulunmamaktadır.

4.3. Büyük Ovaların Belirlenmesi ve Korunması Çalışmaları

İlimizde 4 adet büyük ova bulunmaktadır. Bunlar;

Bilecik Bozüyük Ovası: 21.01.2017 tarih ve 29955 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 2016/9620 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile söz konusu alan “Büyük Ova” ilan edilmiştir. Toplam 2.363,56 hektarlık alan; Bozüyük ilçesine bağlı Akpınar, Bozalan, Kandilli, Karaağaç ve Kovalıca köyleri ile Eskişehir ili İnönü ilçesine bağlı İnönü Merkez ve Yenice Mahallelerini kapsamaktadır.

Bilecik Gölpazarı Karaağaç Ovası: 21.01.2017 tarih ve 29955 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 2016/9620 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile söz konusu alan “Büyük Ova” ilan edilmiştir. Toplam 3.118,77 hektarlık alan; Bilecik ili Gölpazarı ilçesine bağlı Karaağaç, Küçük Yenice ve Üyük köyleri, Osmaneli ilçesine bağlı Medetli köyü ile Merkez ilçesi Vezirhan Mahallesi’ni kapsamaktadır.

Bilecik Gölpazarı Ovası: 21.01.2017 tarih ve 29955 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 2016/9620 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile söz konusu alan “Büyük Ova” ilan edilmiştir. Toplam 3.197,44 hektarlık alan; Bilecik ili Gölpazarı ilçesine bağlı Aktaş, Arıcaklar, Çımışkı, Çiftlik, Dereli, Doğancılar, Kurşunlu, Sürmeli ve Türkmen köyleri ile Gölpazarı ilçesi Çay, İstiklal, Orta ve Reşadiye Mahallelerini kapsamaktadır.

Bilecik Pazaryeri Ovası: 16.07.2021 tarih ve 31543 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 4304 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile söz konusu alan “Büyük Ova” ilan edilmiştir. Toplam 4.807,29 hektarlık alan; Bilecik ili Pazaryeri ilçesine bağlı Yüzbaşı, Doğanlar, Beşikli, Yeni ve Çarşı Mahalleleri ile Günyurdu, Gümüşdere, Kınık, Alınca, Küçükelmali, Bulduk, Dereköy, Arapdede, Fıranlar ve Ahmetler köyleri ile Bilecik ili Merkez ilçesine bağlı Şükranıye Köyü’nü kapsamaktadır.

Ayrıca, Bursa-İznik Büyük Ovası sınırları içerisinde Osmaneli ilçesine bağlı Oğulpaşa, Akçapınar, Hisarcık, Sarıyazı ve Çerkeşli köylerinin bir kısmı; Sakarya-Pamukova Büyük Ovası sınırları içerisinde Osmaneli ilçesi Ciciler köyünün bir kısmı; Eskişehir-İnönü Büyük Ovası sınırları içerisinde ise Bozüyük ilçesi Poyra köyünün bir kısmı yer almaktadır.

4.4. Atıl Tarım Arazileri Faaliyetleri

Üst üste iki yıl süreyle işlenmeyen tarım arazilerinin Tarım ve Orman Bakanlığınca kiraya verilerek tarımsal üretime kazandırılmasına ilişkin usul ve esaslar; 3/7/2005 tarihli ve 5403 sayılı *Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu*’nun 8/K maddesi ile 22/08/2024 tarihli *İşlenmeyen Tarım Arazilerinin Tarımsal Amaçlı Kiraya Verilmesine İlişkin Yönetmelik* kapsamında belirlenmiştir. Bu doğrultuda, Bilecik Merkez ve ilçeler dahil olmak üzere 2024-2025 yılları arasında üst üste iki yıl süreyle işlenmeyen toplam 19.227,4650 dekar alan kiraya çıkarılmış; ancak herhangi bir kiralama talebi olmamıştır.

Coğrafi Bilgi Sistemleri Çalışmaları

Bakanlığımız TBS sistemi kapsamında yürütülmekte olan CBS; tarımsal alanların konuma dayalı gözlemlerle elde edilen grafik ve grafik-olmayan bilgilerin toplanması, saklanması, işlenmesi ve kullanıcıya sunulması işlevlerini bütünlük içerisinde gerçekleştiren bir bilgi sistemidir.

Bu kapsamda, tarımsal nitelik taşıyan kadastro parselleri tarım parsellerine dönüştürülerek sisteme tanıtılmakta ve parsellere ait bilgiler, diğer kullanıcıların işlemleri

sırasında kolaylık sağlayacak şekilde bilgisayar tabanlı bilgi sistemi olan TBS'ye entegre edilmektedir.

Bakanlığımızın 19.02.2025 tarihli ve E-17789936-601.02-17944870 sayılı yazısına istinaden şubemiz bünyesinde CBS birimi kurulmuştur. Bu kapsamda;

Birimin Görev ve Sorumlulukları:

Birim, Tarım Reformu Genel Müdürlüğü Entegre İdare ve Kontrol Sistemi Daire Başkanlığı ile koordineli olarak Entegre İdare ve Kontrol Sistemi ve Coğrafi Bilgi Sistemine (CBS) dayalı çalışmaları yürütecek olup, aşağıdaki görevler doğrultusunda faaliyet gösterecektir:

Coğrafi Veri Hizmetleri:

- Tarım Reformu Genel Müdürlüğü Entegre İdare ve Kontrol Sistemi Daire Başkanlığından gelen coğrafi veri taleplerini karşılamak, düzenlemek ve analiz etmek.
- TUCBS' ye hizmet verilen coğrafi veri servislerine ilişkin iş ve işlemleri desteklemek.

Tarım Alanlarının Tespiti:

- Tarım alanlarının belirlenmesi, ürün deseni ve rekolte tahmini çalışmalarına yönelik gerekli CBS ve uzaktan algılama iş ve işlemlerini yürütmek.
- Merkez ve taşra teşkilatınca kullanılan CBS Modülünde tarım parsellerini düzenlemek ve güncel tutmak.
- Ekili ve dikili parsel ayrımlarını yapmak.
- Arazi Parsel Tanımlama Sistemi kapsamında üretilen Fiziksel Blokları güncellemek.
- İşlenmeyen tarım arazilerinin tespitiye yönelik gerekli analizleri gerçekleştirmek.

Uzaktan Algılama ve Yapay Zeka Uygulamaları:

- Uzaktan algılama teknolojilerinin tarımsal çalışmalarda yerel düzeyde kullanılmasını sağlamak.
- Yapay zeka tabanlı coğrafi analizlerin uygulanması için gerekli altyapı çalışmalarını oluşturmak ve bu süreçleri yönetmek.

Diğer Görevleri ise:

- Tarım Reformu Genel Müdürlüğü Entegre İdare ve Kontrol Sistemi Daire Başkanlığı koordinesinde, CBS ve uzaktan algılama ile ilgili gönderilen iş ve işlemler yürütülmektedir.
- Bu kapsamda, tarımsal üretim planlamasında yer alan fenolojik takvimler dikkate alınarak 1. Etap ürünlerden Bakanlığımızca belirlenen sayıda araziler, her ilçe ve köyde yerinde incelenmiş; referans parsellerin ürün tespiti yapılmış ve QGIS sistemine toplam 2.979 parselin bilgi girişleri gerçekleştirilmiştir.
- Ayrıca, Arazi Parsel Tanımlama Sistemi (LPIS) kapsamında üretilen ve TBS sisteminde kayıtlı bulunan 103.864 Fiziksel Bloktan 93.539'unun güncelleme işlemi tamamlanmıştır.

Nitrat Kirliliğinin Tespit ve İzlenmesi

(Sularda Tarımsal Faaliyetlerden Kaynaklanan Kirliliğin Kontrolü Projesi)

Bakanlığımız, Avrupa Birliği uyum çalışmaları kapsamında çevre başlığı altında yer alan su kalitesinin iyileştirilmesine yönelik mevzuat uyum takviminde kısa dönem öncelikli düzenlemelerden biri olan 91/676 EEC sayılı *Nitrat Direktifi*'ne karşılık gelen *Tarımsal Kaynaklı Nitrat Kirliliğine Karşı Suların Korunması Yönetmeliği*'ni 23 Temmuz 2016 tarihinde uygulamıştır.

Projenin genel hedefi, Türkiye'deki tarımsal faaliyetlerden kaynaklanan kirliliğin önlenmesi ve su kaynakları, toprak ile atmosfere besin maddesi girdisinin etkisinin azaltılmasıdır. Bu kapsamda, AB Nitrat Direktifi uygulamasına yönelik olarak Tarım ve Orman Bakanlığı'nın kurumsal altyapısının güçlendirilmesi; yüzey ve yeraltı suları ile toprağa tarımsal faaliyetlerden kaynaklanan besin maddesi kirliliğinin azaltılması amaçlanmaktadır.

İlimiz genelinde 18'i yüzey ve 19'u yeraltı suyu olmak üzere toplam 37 izleme istasyonu bulunmaktadır. Bu istasyonlardan alınan sular, üçer aylık periyotlarla düzenli olarak izlenmektedir. İzleme istasyonlarından temin edilen su numunelerinin analizleri, Bilecik İl Tarım ve Orman Müdürlüğü Tarımsal Altyapı ve Arazi Değerlendirme Şubesi bünyesinde bulunan laboratuvarında gerçekleştirilmektedir. Analiz sonuçları, NİBİS (Nitrat İzleme Bilgi Sistemi)'ne girilerek kayıt altına alınmaktadır.

11 Şubat 2017 tarih ve 29976 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren *Sularda Tarımsal Faaliyetlerden Kaynaklanan Nitrat Kirliliğinin Önlenmesine Yönelik İyi Tarım Uygulamaları Kodu Tebliği* kapsamında ön çalışmalar yapılmış olup, Bilecik ili Gölpazarı ilçesi Reşadiye Mahallesi "Nitrata Hassas Bölge (NHB)" olarak ilan edilmiştir. Yılda 3.500 kg azot üreten hayvancılık işletmelerinin denetimleri düzenli olarak devam etmektedir.

Tarım Arazileri Mülkiyet Devri Çalışmaları

Tarım Arazileri Yönetim Sistemi (TAY PORTAL), tarım arazilerinin mülkiyet devrine ilişkin işlemlerin Bakanlığımız ile Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü arasında çevrimiçi olarak yürütülmesini sağlamaktadır.

2025 yılında ilimizde arazi satış işlemlerine yönelik toplam 1.892 başvuru yapılmış olup, bu başvurulara ait 1.797 parsel (25.207,44 dekar alan) satışa uygun bulunmuştur. Başvuruya konu 95 parsel (738,33 dekar alan) ise satış işlemi için uygun görülmemiştir.

Miras yolu ile arazi devir işlemleri kapsamında ise 2025 yılında toplam 5.624 başvuru yapılmıştır. Bu başvurulara ait 5.109 parsel (18.762,16 dekar alan) devir için uygun bulunmuş, 515 parsel (3.409,23 dekar alan) hakkında olumsuz görüş verilmiştir.

4.5. Su Verimliliği ve İl Su Kurullarının Faaliyetleri

31 Ocak 2023 tarihinde Bakanlığımız koordinasyonunda başlatılan Su Verimliliği Seferberliği kapsamında, il merkezi ve tüm ilçelerde Müdürlüğümüz tarafından öğrenci ve çiftçilere yönelik eğitim çalışmaları düzenlenmiştir.

2025 yılında gerçekleştirilen faaliyetler kapsamında; 1.025 öğrenciye ve 6.055 kişiye olmak üzere toplam 7.080 kişiye "Su Verimliliği" konulu eğitim verilmiştir.

Ayrıca, 29.11.2023 tarihli ve 32384 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan *Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinde Değişiklik Yapılmasına Dair*

Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile kurulan İl Su Kurulları toplantılarının ilki 2 Temmuz 2024 tarihinde, ikincisi ise 2 Temmuz 2025 tarihinde gerçekleştirilmiştir.

4.6. Diğer Faaliyetler

2025 yılında İl Müdürlüğümüze yapılan tarımsal yapı başvuru talepleri aşağıdaki tabloda sunulmuştur.

Tablo 28: İl Müdürlüğümüze Yapılan Tarımsal Yapı Başvuru Talepleri

Nevi	Adet	Uygun	Ret	Talep Alanı (ha)	Uygun (ha)	Ret
Ahır	6	6	-	0,7773	0,7773	-
Ağıl	2	2	-	0,2819	0,2819	-
Bağ evi	27	27	-	0,1942	0,1942	-
Tarımsal Amaçlı Depo	2	2	-	0,0218	0,0218	-
Kümes	4	4	-	0,8657	0,8657	-
Arihane	1	1	-	0,0036	0,0036	-
Toplam	42	42		2,1445	2,1445	

2025 yılında İl Müdürlüğümüze yapılan tarım dışına çıkarma talepleri aşağıdaki tabloda sunulmuştur.

Tablo 29: İl Müdürlüğümüze Yapılan Tarım Dışına Çıkarma Talepleri

Nevi	Adet	Talep Alanı (ha)	Uygun (ha)	Ret (ha)	Kapsam Dışı/ Tarım Dışı (ha)
Güneş Enerji Santrali (GES)	8	39,7379	39,7379	-	-
Rüzgar Enerji Santrali (RES)	3	39,1012	31,0408	-	8,0604
Enerji Nakil Hattı (Direk Yeri)	4	1,0842	0,9378	-	0,1463
Adalet Bakanlığı Yatırımları	1	2,3157	-	-	2,3157
Madencilik Faaliyetleri	4	6,2862	6,2862	-	-
Konut Amaçlı İmar Planı	2	3,3877	0,5942	-	2,7935
Sanayi Amaçlı İmar Planı	2	178,2409	165,1569	-	13,0840
Diğer İmar Planları	8	120,6055	63,6450	48,7887	8,1718
Diğer Ticari Faaliyet	6	4,2909	3,0032	1,2877	-
Toplam	38	395,0502	310,4020	50,0764	34,5717

2025 yılı içerisinde, 5403 sayılı Kanunun 21'inci maddesi kapsamında 20 adet parsel için toplam 137.392,35 TL idari para cezası uygulanmıştır.

Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED), projelerin olası çevresel etkileri hakkında bilgi sağlayan ve karar vericilere yol gösteren bir karar destek aracı olup, 2025 yılında toplam 106 adet ÇED dosyası değerlendirilmiştir.

5. Kırsal Kalkınma ve Örgütlenme Şube Müdürlüğü

5.1. Kırsal Kalkınma Yatırımlarını Destekleme Programı (KKYDP)

Ekonomik Yatırımlar

Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı (KKYDP) 16. Etap 2024-2025 başvuru dönemi itibarıyla toplam 4 proje başvurusu alınmış, bunlardan 3 proje onaylanmış ve 1 proje için hibe sözleşmesi imzalanmıştır.

2024 yılı itibarıyla KKYDP kapsamında yapılan başvuruların niteliği aşağıdaki gibidir:

- 1 adet Soğuk Hava Deposu Teknoloji Yenileme ve Modernizasyon Projesi

16. Etap KKYDP kapsamında hibe sözleşmesi imzalanan proje için;

- Proje toplam tutarı: 15.861.824,00 TL

- Hibe tutarı: 7.930.912,00 TL

Altyapı Yatırımları

Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı (KKYDP) 16. Etap 2024-2025 başvuru dönemi itibarıyla toplam 30 proje başvurusu alınmış, bunlardan 28 proje onaylanmış ve 19 proje için hibe sözleşmesi imzalanmıştır.

Tablo 30: 16. Etap Kırsal Altyapı Yatırımları Kapsamında Hibe Sözleşmesi İmzalayan Projelerin Konu Dağılımı

Destekleme Konusu	Yatırım Yeri	Proje Sayısı	Hibe Tutarı (TL)	Proje Toplam Tutarı (TL)
Makine Ekipman Alımı	Yenipazar, Merkez	2	986.288,94	1.972.577,88
Hayvan Barınağı Amaçlı Çadır Alımı	Osmaneli	1	400.000,00	800.000,00
Yüksek Plastik Tünel	İnhisar, Söğüt	11	15.599.528,51	31.199.057,03
Tavuk Kümesi Modernizasyonu	Osmaneli, Vezirhan	2	3.320.000,00	6.640.000,00
Büyükbaş Hayvancılık İşletmesi	Osmaneli	1	2.961.688,82	5.923.377,65
Güneş Enerji Sistemi	Gölpazarı, Merkez	2	4.800.000,00	9.600.000,00
TOPLAM		19	28.067.506,27	56.135.012,56

5.2. Üretici Örgütleri (Birlik/Kooperatif)

Tablo 31: Bilecik İli Tarımsal Örgütlerin Dağılımı

SIRA NO	KOOPERATİF-BİRLİK	KOOPERATİF TÜRÜ	SAYISI
1	Tarımsal Amaçlı Kooperatif Sayıları Toplam: 45 adet	Tarımsal Kalkınma Kooperatifleri	31
		Tarımsal Sulama Kooperatifleri	13
		Su ürünleri Kooperatifleri	1
2	Tarımsal Üretici Birlikleri Toplam: 4 adet	Süt Üreticileri Birliği	1
		Meyve Üreticileri Birliği	1
		Sebze Üreticileri Birliği	1
		Kanatlı Hayvan Eti Üreticileri Birliği	1
3	İslah Amaçlı Yetiştirici Birlikleri Toplam: 3 adet	Damızlık Sığır Yetiştiricileri Birliği	1
		Damızlık Koyun-Keçi Yetiştiricileri Birliği	1
		Arı Yetiştiricileri Birliği	1

Bakanlığımız görev alanında bulunan ilimizde mevcut tarımsal amaçlı kooperatif ve birliklerden 2025 yılı içerisinde 31 adet genel kurul toplantısı gerçekleştirilmiştir.

Et Üreticileri Birliği ve Çukurören Köyü Tarımsal Kalkınma Kooperatifi, 2025 yılı içerisinde alınan genel kurul kararları doğrultusunda işlemleri tamamlanarak kapatılmıştır.

KOPBİS sistem girişleri %82 oranında tamamlanmıştır.

Yıl içerisinde toplam 88 adet kooperatif bilgilendirme toplantısı yapılmıştır.

5.3. Diğer Faaliyetler

- İzleme süresi devam eden etaplarımızdan 124 adet proje, yılda iki defa olmak üzere kontrol edilmiştir.
- Uzman Eller Projesi kapsamında yatırıma dönüşen 6 adet proje kontrol edilmiştir.
- Bireysel Sulama Desteklemeleri kapsamında yatırıma dönüşen 6 adet proje kontrol edilmiştir.
- Yıl içerisinde toplam 256 yatırım yeri kontrolü gerçekleştirilmiştir.

6. Koordinasyon ve Tarımsal Veriler Şube Müdürlüğü

6.1. Eğitim Yayın Faaliyetleri

Türkiye Yüzyılı vizyonu kapsamında Bakanlığımızca belirlenen stratejik hedeflere ulaşmak amacıyla, doğrudan tarımsal üretim faaliyetlerinin yanı sıra tarımla ilişkili tüm unsurlar dikkate alınarak eğitim ve bilgilendirme çalışmaları yürütülmektedir.

İlimizde faaliyet gösteren 13 bini aşkın tarımsal işletme, kayıt, güncelleme, kontrol ve denetim amaçlı düzenli ziyaretlerle bilgilendirilmekte; sürdürülebilir üretim planlamasının etkinliğini artırmak üzere işletmelere yönelik rehberlik faaliyetleri aralıksız sürdürülmektedir.

2025 yılı içerisinde başlatılan Cuma buluşmaları kapsamında, 220 köyde toplam 5.350 çiftçi ve yetiştirici ile doğrudan temas sağlanmıştır. Ayrıca gerçekleştirilen 64 ayrı çiftçi toplantısında 1.253 üreticiye bilgilendirme yapılmış; fuar, inceleme gezileri ve benzeri organizasyonlardan oluşan 6 etkinliğe 186 çiftçi katılım göstermiştir.

6.2. İstatistik Çalışmaları (İBS)

İstatistik Bilgi Sistemine (İBS) girilen bilgiler 10.11.2005 tarih ve 5429 sayılı Türkiye İstatistik Kanunu, Resmi İstatistik Programı kapsamında ve Türkiye İstatistik Kurumu ile Tarım ve Orman Bakanlığı (TOB) arasında yapılan protokol gereği, TOB il/ilçe müdürlükleri aracılığı ile derlenmektedir. Bölge çiftçisinin yerel Pazarda ürettiği veya yetiştirdiği ürünleri aracı kullanmadan doğrudan toptan veya perakende satması ile oluşan birim fiyatlar sisteme Açıkta veya Örtüaltı Meyve Derleme, Açıkta veya Örtüaltı Sebze Derleme, Canlı Hayvan ve Hayvansal Ürünler Fiyat Derleme, Tarla Ürünleri Fiyat Derleme, Mal Hizmetler Fiyat Derleme Formları <https://biruni.tuik.gov.tr> adresi üzerinden her ay olacak şekilde veri girişi yapılmaktadır.

6.3. Tarım Ürünleri Maliyet Sistemi Çalışmaları (TAMSİS)

Tarımsal Ürünler Maliyet Sisteminin (TAMSİS) Türkiye genelinde bitkisel ürünlerin maliyetlerinin ve birim alandan elde edilen net gelir değerlerinin hesaplanabilmesi amacı ile oluşturulmuş bir sistemdir. Tek yıllık ve çok yıllık ürünlerde her ilçenin kendi ilçelerindeki ekonomik değeri olan ürünlerin üretim tiplerine göre listesi hazırlandıktan sonra sistem üzerinden maliyet cetveli doldurulmaktadır. İlçelerde hazırlanan bu maliyet verilerinin ilçe, il ve genel müdürlük onayından sonra kullanıma hazır duruma gelmektedir. 2025 yılı maliyet verileri TAMSİS sistemi üzerinden ilimizde ekonomik öneme sahip 32 ürün maliyeti girilmiş olup; Genel Müdürlük onayından sonra ilgili kurumlarla paylaşımına açılacaktır.

6.4. Tarım Ürünleri Fiyat İzleme Sistemi Çalışmaları (TÜFİS)

Tarım Ürünleri Fiyat İzleme Sistemi (TÜFİS), 20.02.2017 tarihi itibarıyla 81 il ve ilçelerinde uygulamaya açılmıştır. Sistemde, Hal Fiyat İzleme Modülü de yer aldığından, ülke genelinde günlük sebze, meyve fiyat ve miktar bilgilerine ulaşılarak verilerin doğru ve güvenilir bir şekilde elde edilmesi amacıyla 2025 yılında 8 ilçede haftada iki gün belirlenen marketlerden veriler alınarak TÜFİS sistemine girişi gerçekleştirilmiştir.

6.5. Tarımsal Kuraklık ve Tarım Sigortalarına Dair Faaliyetler

Tarım Sigortaları Kanunu Uygulamaları

Tarımsal üretimde sürdürülebilirliğin ve üretimin devamlılığında oluşabilecek riskleri ortadan kaldırmak adına tarımda sigortalı yaşam önceliklerimizdendir. Bu kapsamda ilimizde TARSİM eğitim çalışmaları ile tarımsal üretimde unsur ve poliçe sayısının artırılması için çalışmalar yürütülmektedir.

Tablo 32: TARSİM Kapsamında Yapılan Tarım Sigortaları

Yıl/Konu	Police Sayısı	Sigorta Bedeli	Prim	Sigortalı Alan (da)	Hayvan Sayısı
2025	34.706	5.463.452.687	80.332.724	165.336	81.132

2025 üretim sezonunda “Tarım Sigortaları” kapsamında çiftçilere 142.462.888 TL tazminat ödenmiştir.

Tablo 33: TARSİM Kapsamında Yapılan Ödemeler

Yıl	Bitkisel Ürünler	Arı	Büyükbaş Hayvan	Küçükbaş Hayvan	Kümes Ödeme	Sera Ödeme	Genel Toplam
2025	130.535.179	1.238	8.758.202	2.412.147	706.855	29.255	142.462.888

Küresel İklim Değişikliği ve Kuraklık

Bilecik Tarımsal Kuraklık İl Kriz Yönetimi toplantıları ile diğer kurumlarla iş birliği içerisinde ilimizde alınabilecek tedbirler ve veriler analiz edilmektedir.

Küresel iklim değişiklikleri ile ilgili olarak alınacak tedbirler ve kuraklıkla mücadele konusunda çalışmalar yürütülmekte bu amaçla ilgili kurum ve kuruluşlarla toplantılar düzenlenmekte ve üreticiler bu konularda bilinçlendirilmektedir.

Buğday ve Arpa başta olmak üzere en fazla üretim alanına sahip ilk 5 ürünün bir önceki aya göre aylar itibarıyla gelişim durumları (ekim, dikim, çimlenme, çiçeklenme, sapa kalkma, hasat vb.) ve iklim durumları (don, kuraklık vb.) gibi saha gözlemleri yapılarak bakanlığımız ve konuyla ilgili Eskişehir Geçit Kuşağı Araştırma Enstitüsüne raporlanmaktadır.

Hasar Tespit Çalışmaları

2025 yılı içerisinde ilimizde meydana gelen afetlerden dolayı 98.700 dekar alanda hasar tespit çalışması yapılmıştır. Bu hasar tespit çalışmalarında bitkisel ürün zararlarının yanı sıra; 8 büyükbaş hayvanın, 86 adet küçükbaş hayvanın ve 61 adet kanatlı hayvanın telef olduğu, 54 adet arılı kovanın söndüğü ve 2025 yılı boyunca toplam 280.564.350 TL zarar olduğu belirlenmiş ve 10 adet afet ihbar formu Bakanlığımıza gönderilmiştir.

Tablo 34: Afet Yardım Ödemeleri

Desteklemeler	İşletme Sayısı	Destekleme Miktarı (TL)
Don Afeti Yardımı	6.369	236.000.000
Yangın Afeti Yardımı	466	11.500.000
TOPLAM	6.835	247.500.000

6.6. Çiftlik Muhasebe Veri Ağı (ÇMVA)

2025 yılında Bakanlık tarafından ilimizde ÇMVA katılım sözleşmesi imzalatılan 25 işletme ile anket çalışması yapılmış ve bu işletmeler için 2026 yılı içerisinde tebliğ gereği işletme başına katılım prim desteği olarak 1.500 TL ödeme yapılacaktır.

6.7. Tarımsal Yayım ve Danışmanlık

2025 yılında 2 Danışmanlık bürosu (1 ziraat odası, 1 serbest) bünyesinde çalışan 2 danışman ile hizmet vermekte olup 120 çiftçi için 1. ve 2. ödeme toplam 588.000 TL destekleme ödemesi yapılmıştır.

İl genelinde toplam 2 tarım danışman ile 120 işletmeye hizmet sunulmuştur.

6.8. Diğer Faaliyetler

Tarımsal Üretim Planlaması Çalışmaları

14 Eylül 2023 tarih ve 32309 sayılı Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Tarımsal Üretimin Planlanması Hakkında Yönetmelik ve Tarımsal Üretimin Planlanması Rehberi kapsamında ilimizin bitkisel, hayvansal ve su ürünleri üretim planları çalışmaları yürütülmüştür.

Tarımsal Üretim Kayıt Sistemi Çalışmaları

Tarım ve Orman Bakanlığı (TOB) ile Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığı (TÜİK) işbirliğinde gerçekleştirilen Genel Tarım Sayımı (GTS) idari kayıtlarda yer almayan tarım arazilerinin tespiti ve kayıt altına alınması işlemleri 10/5/2025 tarihli 32896 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 2025/7 sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesi ile veri derleme faaliyetlerine Temmuz ayında başlanmıştır.

Bu kapsamda Bilecik İl genelinde Genel Tarım Sayımı Tarım Arazisi Tespit formları muhtarlar tarafından tespit çalışması tamamlanarak, listelerde yer alan arazilerin tarımsal niteliğinin olup olmadığı, tarımsal niteliği olan alanların kullanılıp kullanılmadığı, kullanılan alanların hangi tarımsal işletmeler tarafından tasarruf edildiği bilgileri formlara işlenerek teslim alınmış olup, yapılan kontrol ve incelemeler neticesinde; 24.512 parsel girişi işlemleri tamamlanmıştır.

Genel Tarım Sayımının bir diğer aşaması olan çiftçi detayında soru formları <https://biruni.tuik.gov.tr> adresi üzerinden devam etmekte olup %90 oranında giriş işlemleri tamamlanmıştır.

Stajyer İstihdamı

“Kamuda 100.000 Staj” projesi kapsamında başlatılan Ulusal Staj Seferberliği çerçevesinde oluşturulan Kariyer Kapısı sistemi üzerinden, 2025 yılında şartları uygun görülen üç üniversite öğrencisi müdürlüğümüzde stajlarını başarıyla tamamlamıştır. Ayrıca, 2025-2026 öğretim yılı döneminde iki lise öğrencisi staj faaliyetlerine kurumumuzda devam etmektedir.

Elektronik Ortamda Tarımsal Yenilik ve Bilgi Paylaşımı

Bakanlığımız Araştırma Enstitüsü Müdürlükleri tarafından geliştirilen tarımsal yeniliklerin İl Tarım ve Orman Müdürlüklerinde görev yapan personele ve ilde tarımsal danışmanlık yetki belgesine sahip olup hizmet sunan kurumlardaki tarım danışmanlarına elektronik posta yoluyla ulaştırılarak üretimde kalite ve verimin artırılmasını sağlamak amacıyla “Tarımsal Yeniliklerin Elektronik Ortamda Paylaşılması” uygulaması kapsamında bilgi paylaşımı yapılmaktadır.

Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi CİMER Çalışmaları

Anayasa tarafından güvence altına alınan dilekçe ve bilgi edinme haklarının kullanımını kolaylaştırmak için oluşturulmuş dünyanın en büyük kamuoyu iletişim platformu olan CİMER aracılığı ile 18 başvuru değerlendirilmiştir.

2025 Yılı Projeleri

Tablo 35: Bakanlığımız ve Yerel Katkı Gerçekleştirilen Projeler

PROJE ADI	TOPLAM PROJE TUTARI (TL)	BAKANLIK VE YEREL KATKI	%	ÇİFTÇİ KATKISI	%
Arı Kovanı Dağıtım Projesi	2.500.000	1.250.000	50	1.250.000	50
Buğday Tohumu Dağıtım Projesi	16.095.975	4.023.993,75	25	12.071.981,25	75
Söğüt'te Yerli ve Milli Çeşitlerin Yaygınlaştırılması Projesi	913.600	685.800	75	228.600	25
Kanola Ekimini Yaygınlaştırma Projesi	1.600.000	640.000	40	960.000	60
Yağlık Ayçiçeği Üretiminin Yaygınlaştırılması Projesi	7.479.000	2.493.000	35	4.986.000	65
Nohut Üretiminin Yaygınlaştırılması Projesi	1.013.600	506.800	50	506.800	50
Plastik Sera Üst Örtülerinin Yenilenmesi Projesi	6.000.000	3.000.000	50	3.000.000	50
Yem Bitkileri Üretimini Geliştirme Projesi	5.258.125	1.500.000	28	3.758.125	72
Örtüaltı Marul Fidesi Dağıtım Projesi	2.000.000	1.000.000	50	1.000.000	50
Meyveciliği Geliştirme Projesi	3.473.215	1.500.000	43	1.973.215	57
Birlikte Üretim Projesi	2.240.000	1.120.000	50	1.120.000	50
TOPLAM	48.573.515	17.719.594		30.854.721	

7. Çayır, Mera ve Yem Bitkileri Şube Müdürlüğü

7.1. Çayır Mera ve Yem Bitkileri

İlimizdeki mera, yaylak, kışlak ile kamuya ait otlak ve çayır alanları toplam yüzölçümün %1,53'ünü kapsamaktadır. 2025 yılı TÜRKVET kayıtlarına göre ilimizde 148.172 küçükbaş ve 41.838 büyükbaş hayvan varlığı bulunmaktadır. Mevcut mera alanları, hayvan varlığının ihtiyacını karşılamamaktadır. Üreticiler kaba yem ihtiyacını ekim yaparak veya dışarıdan alım yoluyla temin etmektedir.

İlimizin topografik yapısı nedeniyle mera alanları parçalı ve küçük ölçekli yapılardadır. Üreticilerin hayvanlarını otlatabilmeleri için geniş ve otsu bitki örtüsüne sahip meralara ihtiyaç duyulmaktadır. İlimizde en fazla mera alanına sahip ilçe Bozüyük olup 22.227 dekar yüzölçümüne sahiptir. Bunu sırasıyla Söğüt (18.843 da), İnhisar (8.406 da), Osmaneli (5.017 da), Pazaryeri (4.954 da), Merkez (2.502 da), Yenipazar (2.296 da) ve Gölpazarı (1.657 da) ilçeleri takip etmektedir. Toplamda ilimizde 65.728 dekar mera alanı bulunmaktadır.

7.2. Çayır Mera ve Yem Bitkileri Projeleri

2025 yılı Yem Bitkileri Üretimini Geliştirme Projesi kapsamında yem bitkileri tohumluğu piyasa şartlarının altında tedarik edilmiştir. Tohumluk bedelinin %70'i çiftçiler tarafından karşılanmış, geri kalan %30'luk kısmı ise İl Özel İdaresi bütçesinden finanse edilmiştir.

Bu kapsamda İl Merkezi ve ilçelerimizde toplam 64.900 kg sertifikalı yem bitkileri tohumu dağıtımı yapılmıştır. Dağıtılan tohumluklar şunlardır:

- 14.850 kg Macar Fiği
- 26.325 kg Yem Bezelyesi
- 600 kg İtalyan Çimi (Ryegrass)
- 23.125 kg Hazır karışımli tohum

Projeden toplam 240 çiftçi faydalanmış ve 5.500 dekar alanda ekiliş gerçekleştirilmiştir.

7.3. Tespit, Tahdit ve Tahsis Çalışmaları

4342 sayılı Mera Kanunu (28.02.1998 tarihli ve 23272 sayılı Resmî Gazete) kapsamında, ilimizde mera alanlarının tespit, tahdit, tescil, tahsis ve ıslah çalışmaları Müdürlüğümüzce yürütülmektedir.

Kanunun 5. maddesi uyarınca yapılan tespit çalışmaları ilimizde 2005 yılında tamamlanmış olmakla birlikte, bazı yerleşim birimlerinde tespit çalışmalarının yenilenmesi hususu İl Mera Komisyonu tarafından değerlendirilerek yeniden çalışma yapılabilmektedir. Bu kapsamda ek tespit çalışmaları yürütülmekte olup; Merkez, Şükranıye Köyü, Söğüt İlçesi Çaltı, Oluklu, Zemzemiye ve Tuzaklı Köyleri, Orta ve Balaban Mahalleleri, İnhisar İlçesi Muratça Köyü, Yenipazar İlçesi Tohumlar ve Sorguncukahiler Köyleri, Bozüyük İlçesi Çarşı Mahallesi, Kandilli, Düzdağ ve Aksutekke Köyleri ile Gölpazarı İlçesi Dokuz Köyü sınırları içerisinde bulunan hazineye ait taşınmazların ve tescil harici alanların mera olarak kullanılmaya uygun olup olmadığına dair tespit çalışmaları devam etmektedir.

Ayrıca, ilimizde Milli Emlak Müdürlüğü ve Milli Emlak Şeflikleri tarafından Müdürlüğümüze

gönderilen hazine arazileri ve tescil harici taşınmazların satış, kiralama ve tescil işlemlerine ilişkin tüm arazi incelemeleri yapılmış ve uygunluk yazıları düzenlenmiştir.

Tablo 36: Mera Tespit, Tahdit ve Tahsis Yapılan Alanlar

İlçe	Mera Tespit Alan (da)	Mera Tahdit (Tescil) Alan (da)	Tahsis Yapılan Alan (da)	Tahsis Oranı (%)
Merkez	2.502	2.502	1.597	64
Bozüyük	22.227	21.973	20.013	91
Gölpazarı	1.657	1.657	1.507	92
İnhisar	8.406	8.406	8.406	100
Osmaneli	5.017	5.017	5.017	100
Pazaryeri	4.954	4.954	4.954	100
Söğüt	18.843	18.920	17.238	91
Yenipazar	2.297	2.296	2.120	92
Toplam	65.903	65.725	60.852	93

7.4. Mera Islah Çalışmaları

4342 sayılı Mera Kanunu gereğince, ilimizde uygulanan mera ıslah ve amenajman projeleri danışman kuruluş olan Eskişehir Geçit Kuşağı Anadolu Tarımsal Araştırma Enstitüsü ile iş birliği içerisinde yürütülmektedir.

2025 yılı içerisinde gerçekleştirilen çalışmalar kapsamında:

- Söğüt İlçesi Ortaca Köyü: 3.026 dekar mera alanı
- Yenipazar Belkese Köyü: 500 dekar mera alanı
- Yukarıboğaz Köyü: 302 dekar mera alanı

Bu alanlarda proje kapsamında;

- 225 dekar alanda temizleme biçmesi,
- 150 dekar alanda kimyevi gübreleme,
- sıvat alımı gerçekleştirilmiştir.

Ayrıca Yenipazar İlçesi Yukarıboğaz Köyü mera alanında mevcut Hayvan İçme Suyu Göleti temizlenmiş, derinlik ölçümü yapılmış ve drenaj sorununu gidermek amacıyla su tahliyesi için gider oluşturulmuştur.

7.5. Mera Tahsis Amacı Değişikliği Talep Ve Sonuçları

4342 sayılı Mera Kanununun 14. maddesi gereğince; mera, yaylak ve kışlaklar ile umuma ait otlak ve çayırardan tahsis amacı değiştirilmedikçe bu Kanunda belirtilenden başka şekilde yararlanılamaz.

Bu kapsamda 2025 yılında toplam 6 adet tahsis amacı değişikliği müracaatı yapılmıştır. Başvuruların dağılımı şu şekildedir:

- Bozüyük İlçesi
 - Kozpınar Köyü: RES tesisi kurulumu ve üretimi
 - Camiliyayla Köyü: RES tesisi kurulumu ve üretimi
- Pazaryeri İlçesi
 - Arapdede Köyü: İçme ve kullanım suyu
 - Yeni Mahalle: OSB içme ve kullanım suyu

- Yenipazar İlçesi
 - Batıbelenören ve Yukarıboğaz Köyleri: Elektrik nakil hattı
 - Çöte Mahallesi: İmar planı

Söz konusu müracaatlara ilişkin işlemler halen devam etmektedir.

7.6. Yem Bitkileri Destekleme Ödemeleri

Yem bitkileri desteklemeleri, 31 Aralık 2024 tarihli ve 32769 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren “2025-2027 Yıllarında Yapılacak Bitkisel Üretime Yönelik Desteklemeler ile Diğer Bazı Tarımsal Desteklemelere Ödeme Yapılmasına Dair Tebliğ (Tebliğ No: 2024/39)” kapsamında uygulanmaktadır.

Bu Tebliğ çerçevesinde, Bilecik il merkezi ve ilçelerinde yem bitkileri planlı üretim desteği ödemelerine esas çalışmalar aşağıdaki tabloda sunulmuştur.

Tablo 37: Yem Bitkileri Planlı Üretim Desteği Ödemeleri

Sıra No	İlçe Adı	TOPLAM		
		Toplam Çiftçi Sayısı	Desteğe Tabi Alan (da)	Destek Tutarı (TL)
1	Bozüyük	167	3.904,16	1.447.295,17
2	Gölpazarı	161	3.424,59	874.398,16
3	İnhisar	7	109,901	26.815,85
4	Merkez	303	8.116,30	2.277.607,26
5	Osmaneli	128	2.704,55	744.355,52
6	Pazaryeri	248	6.711,41	1.837.906,58
7	Söğüt	121	2.874,73	761.163,50
8	Yenipazar	252	5.504,14	1.447.295,17
TOPLAM		1.387	33.349,78	9.416.837,21

8. İdari ve Mali İşler Şube Müdürlüğü

- Döner Sermaye Biriminden kiralık 3 araç için aralık ayında 50.040,00 TL ödeme, Genel Bütçeden ise 4 adet şoförlü kiralık araç için aralık ayında 287.594,12 TL ödeme yapılmıştır.
- 2025 yılı itibarıyla yatırım planı kapsamında yeni hizmet binası projesi çalışmalarına başlanmıştır.

9. Diğer birimler

9.1. Sivil Savunma Birimi

Sivil Savunma Planı

5 yılda bir yenilenerek yapılan plandır. Her yıl gözden geçirilerek ekip güncellemeleri yapılmaktadır.

Yangın Yönergesi

Yangın söndürme cihazlarının periyodik bakım ve dolumu yıllık olarak yaptırılmaktadır. Yeni personellere eğitim verilerek tatbikat yaptırılması için süreç başlatılmıştır.

KBRN (Kimyasal Biyolojik Radyolojik Nükleer) Planı

İl sınırları içinde veya dışında meydana gelip ilimizi etkileyebilecek olan kimyasal, biyolojik, radyolojik ve nükleer tehdit ve tehlikelere karşı gerekli tedbirlerin alınması amacıyla İl Tarım ve Orman Müdürlüğü görev ve sorumluluklarını belirlemek ve yapılacak müdahale ve faaliyetleri içerir çalışmaların takibi yapılmıştır.

Yerel Düzey Afet Müdahale Planı

TAMP kapsamında ana çözüm ortağı olduğumuz plan, ana ve destek çözüm ortakları ile birlikte hazırlanmış olup, belirli aralıklarla ihtiyaç duyulan güncellemeler yapılmaktadır.

Koruma ve Güvenlik Planı

İl Müdürlüğümüz il koordinasyon komisyonunca alınan karar gereği sabotaj yapılabilecek kurumlar arasında olduğundan plan çalışmaları İl Emniyet Müdürlüğü ile yürütülmüştür.

Sabotajlara Karşı Koruma Planı

İl Müdürlüğümüz için sabotaj planı hazırlanmış olup güncelleme çalışmaları takibi yapılmıştır.

İl Detay Planı (SEKAPS -Seferberlik Kaynak Planlaması)

7/24 saat çalışma ve kaynak sahibi bakanlık olmamız sebebiyle olağanüstü hâl, seferberlik ve savaş hali ilanı durumunda kaynak planlamaları SEKAPS kapsamında yapılır. Planlar yapılmış olup Bakanlığımızın talimatları doğrultusunda işlemler yürütülmektedir.

Personel Bilgileri

İl Müdürlüğümüz Güvenlik Hizmetleri 5 Güvenlik Görevlisi Personel ile 24 saat hizmet vermekte olup, 2025 yılı içerisinde kayda değer bir güvenlik sorunu yaşanmamıştır. Ayrıca afet ve acil durumlara karşı her yıl personellerimizin iletişim bilgileri güncellenmektedir.

9.2. Döner Sermaye Birimi

2025 yılında Bilecik İl Tarım ve Orman Müdürlüğü Döner Sermaye Birimince toplam 3684 adet muhasebe işlemi yapılmış ve toplamda il ve ilçeler dâhil olmak üzere 14.800 adet vezne alındısı kesilmiştir.

2025 yılında kesinleşmemiş şekilde 14.762.481,53 TL gelir elde edilmiş, 10.204.772,39 TL gider yapılmıştır. Yılsonunda toplam tahmini 3.779.913,24 kâr elde edilmiştir. Elde edilen kârın %20'si hazineye aktarılacak olup, kalan tutar personele kâr payı olarak dağıtılacaktır.

Ayrıca 2025 yılında il ve ilçe müdürlüklerimizde görevli personele aşılama ve küpeleme çalışmalarından dolayı el emeği bedeli olarak 1.682.434,28 TL ödenmiştir.

B. MALİ BİLGİLER

1. Bütçe Uygulama Sonuçları

2025 Yılı Genel Bütçe kapsamında 2024 yılında 105.441.475,04 TL olan İl Müdürlüğümüz bütçesi 2025 yılında %21,95 artarak 128.582.568,97 TL olmuştur. İl Müdürlüğümüze tahsis edilen ödenekten yıl sonunda 128.582.568,97 TL harcanmıştır. Harcama oranı %100'dür.

Tablo 38: Bilecik İli 2025 Yılı Tarım ve Orman Müdürlüğü Bütçe Giderleri Tablosu

	Toplam Ödenek Gönderme (y)	Harcama(x)	Gerçekleşme Durumu (%) (x*100)/y
01- Personel Giderleri	99.051.023,28	99.051.023,28	%100
02- Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	12.529.914,06	12.529.914,06	%100
03- Mal ve Hizmet Alım Giderleri	8.410.811,37	8.410.811,37	%100
05- Cari Transferler	256.128,00	256.128,00	%100
06- Sermaye Giderleri	8.334.692,26	8.334.692,26	%100
Toplam	128.582.568,97	128.582.568,97	%100

Kaynak: (SGB.Net)

2. Mali Denetim Sonuçları

İl Müdürlüğümüz 2025 yılında mali denetim geçirmemiştir.

**III) KURUMSAL KABİLİYET VE KAPASİTENİN
DEĞERLENDİRİLMESİ**

Bilecik İl Tarım ve Orman Müdürlüğü; tarım, hayvancılık ve gıda güvenliği alanlarında kamu hizmetlerini yürütmekte olup, üreticilerden tüketicilere kadar uzanan geniş bir paydaş kitlesiyle iş birliği içerisinde faaliyet göstermektedir. İl Müdürlüğü, Cumhurbaşkanlığı 1 No'lu Kararnamesi çerçevesinde Bakanlık teşkilat yapısına bağlı olarak, il ve ilçe düzeyinde örgütlenmiş güçlü bir kurumsal yapıya sahiptir.

Bilecik'in tarımsal üretim deseninde meyvecilik, sebzecilik, tahıl üretimi ve hayvancılık öne çıkmaktadır. Ayrıca ilin coğrafi yapısı ve iklim koşulları, kırsal kalkınma projelerinin geliştirilmesi açısından önemli fırsatlar sunmaktadır. İl Müdürlüğü, bu alanlarda uzman personeliyle üreticilere teknik destek sağlamakta, eğitim ve yayım faaliyetleri yürütmektedir.

Üstünlükler

- Köklü ve yaygın teşkilat yapısı
- Tarım ve hayvancılık alanında verilen destekler
- Farklı disiplinlerde eğitime sahip uzman insan kaynağı
- Deneyimli, işine sahip çıkan ve özverili çalışanlara sahip olması
- Geniş paydaş kitlesi ile iş birliği
- Eğitim ve yayım faaliyetleri
- Bilgi ve teknoloji altyapısı
- Bölgesel konumu nedeni ile merkezi yapısı
- Hayvancılığa uygun doğal mera varlığı, mevcut coğrafi işaretli ürün varlığı ve potansiyeli, bölgesel teşviklere sahip il içerisinde hizmet yürütülmesi

Zayıflıklar

- İklim şartlarına bağlı hizmetlerin yürütülmesinde karşılaşılan riskler
- Yetişmiş personelin bölgede uzun süre kalmaması
- Personel varlığının yetersizliği ve sirkülasyonu
- Hizmetlerin yürütülmesinde geçici görevlendirmeler ile yürütülen iş ve işlemler
- Arazi yapısı ve iklim şartlarına bağlı yeterli ve uygun hizmet aracının bulunmaması
- İlçelerin merkeze olan uzaklıkları
- Hayvan hareketliliğindeki yoğunluğa bağlı hastalık ve zararlı riskinin artması ve mücadelenin yarattığı iş yükü
- Aktif faaliyet gösteren üretici örgütlerinin yeterli düzeyde olmaması ve örgüt kapasitelerindeki yetersizlik
- Belirlenen tarımsal politikalarının ve stratejik planların uygulanmasında yapılan değişikliklere bağlı sektör paydaşlarının yaklaşımları
- Göç eğilimi gösteren il olması ve kırsaldan kopuş
- Tarım sektöründe iş gücüne bağlı çalışmaya istekli genç nüfusun azlığı
- Tarımsal alanda katma değerli ürün üretecek ve markalaşmış sanayi tesisinin bölgede yetersizliği

- Kısıtlı pazara erişim ve lojistik zorluk ve maliyetlerdeki ulusal politikalara bağlı artış ve değişkenliğin etkilediği sektör içerisinde bulunmak
- Çiftçilerin ve yetiştiricilerin geleneksellikten uzaklaşmama ve uzun vadeli yatırım yapma isteklerindeki yetersizliğe bağlı ulusal politikaları sahaya yansıtmakta yaşanan olumsuzluklar
- Çiftçiliğin toplumda itibar ve eğitim açısından dezavantajlı meslekler arasında yer alması
- Özellikle hayvansal ürün piyasa regülasyonuna yönelik ulusal politikalardan hizmet üretilen sektör bileşenlerinin olumsuz etkilenmesi
- Bilgi kirliliğine açık bir alan olması
- Veri tabanları yazılım ve donanımlarının yenilenmesinde yaşanan aksaklıklar
- Sosyal tesis ve imkânların eksikliği
- Bölgedeki sosyal yapıya bağlı geçmişten gelen hayvansal ürün üretme ve pazarlama alışkanlığı

IV) ÖNERİ VE TEDBİRLER

- Personel büro ve sistemsel iş yükünü azaltarak işletme başına hizmet üretme süresini artırmak,
- Personel eksikliğini gidererek çalışanların bölgede çalışma süresini uzatıcı sosyal faaliyet altyapısı ile bilgi becerilerini geliştirici tedbirleri almak,
- Tarımda teknolojik altyapıyı destekleyici projeler önceliklendirmek,
- Sürdürülebilir yaklaşımlar ile kırsal yaşamı güçlendirmek,
- Tarımda genç ve kadın nüfus oranını artırmak,
- Büyükbaş ve küçükbaş hayvan yetiştiriciliğinde işletme altyapılarını güçlendirerek büyük kapasiteli işletmeler kurmak,
- Et ve süt ürünlerini ilde katma değerli ürünlere dönüştürmek,
- Sanayiye aktarılan süt miktarını artırmak,
- Ulusal bazda marka değeri yüksek özellikle et ve süt ürünleri işleme konusunda sanayileşme oluşturmak,
- İlde hayvan hastalık ve çıkışlarında sürekli azalış eğilimi göstermek için kamu yetiştirici iş birliğini güçlendirmek,
- İlk etapta besi konusunda olmak üzere birbirlerini tetikleyen katılımcı Tarıma Dayalı İhtisas Organize Sanayi Bölgesi oluşturmak,
- Tarımda sigortalı yaşamı güçlendirici TARSİM poliçe ve unsur sayısını artırmak, bitkisel üretimde sebze ve meyve üretimini güçlendirmek,
- Mera altyapısını ve kalitesini güçlendirmek,
- Tarımsal faaliyetleri içerisine alan yerel değerlerle entegre turizm faaliyetlerini güçlendirmek öne çıkan yaklaşımlarımız olarak değerlendirilmektedir.

V) EK TABLOLAR

Tablo 39: Bina Varlığı İlçelere Göre Dağılım

Kurum	Adet	m ²	Yapım Yılı	Mülkiyeti Kime Ait
Bozüyük İlçe Müdürlüğü	Hizmet Binası	473,98	01.01.1997	Hazine
	Lojman	467,86	01.01.1997	Hazine
Gölpazarı İlçe Müdürlüğü	Hizmet Binası	1.036,56	01.01.1997	Hazine
Söğüt İlçe Müdürlüğü	Hizmet Binası	152,24	-	Hazine
	Lojman	304,48	-	Hazine
Osmaneli İlçe Müdürlüğü	Hizmet Binası	502,26	20.10.2000	Hazine
Pazaryeri İlçe Müdürlüğü	Hizmet Binası	534,74	-	Hazine
İnhisar İlçe Müdürlüğü	Hizmet Binası	546,54	01.01.1985	Hazine
	Lojman	260,00	01.01.1985	Hazine

Kaynak: (Taşınır Kayıt ve Yönetim Sistemi-TKYS, İl Müdürlüğü Kayıtları vb.)

Tablo 40: Araç Durumu İlçelere Göre Dağılım

	Hizmet Aracı Sayısı				
	Envanter		Kiralama	Geçici Tahsis	Toplam
	Model Yılı	Adet			
Osmaneli İlçe Müdürlüğü	-	-	-	3	3
Bozüyük İlçe Müdürlüğü	2015, 1991	2	-	2	4
Gölpazarı İlçe Müdürlüğü	-	-	-	2	2
İnhisar İlçe Müdürlüğü	2023, 1989	2	-	-	2
Pazaryeri İlçe Müdürlüğü	2018	1	-	1	2
Söğüt İlçe Müdürlüğü	2006	1	-	2	3
Yenipazar İlçe Müdürlüğü	-	-	-	2	2

Tablo 41: Teknolojik Kaynakların İlçelere Göre Dağılımı (adet)

Malzemenin Adı	Osmaneli İlçesi	Gölpazarı İlçesi	Yenişehir İlçesi	Söğüt İlçesi	İnhisar İlçesi	Bozüyük İlçesi	Pazaryeri İlçesi
Masaüstü Bilgisayar	16	12	10	18	-	29	10
Dizüstü Bilgisayar	1	2	2	7	2	5	4
Tablet Bilgisayar	-	-	1	2	-	-	-
Yazıcı	6	4	5	6	3	14	4
Faks	1	-	1	1	1	1	1
Fotokopi Makinesi	1	1	1	1	1	-	1
Projeksiyon Cihazı	1	1	-	-	1	1	1
Tarayıcı	3	1	1	1	6	3	1
Telefon	3	-	1	13	4	8	8
Modem	1	-	1	-	1	-	1
Fotoğraf Makinesi	-	1	-	1	-	-	-
Kamera	-	6	-	-	-	-	-
Video	-	-	-	-	1	-	-
Yazılım Lisansı	-	-	-	-	1	-	-
Barkod Yazıcı	-	-	-	1	-	-	-

Kaynak: (Taşınır Kayıt ve Yönetim Sistemi-TKYS)

Tablo 42: Personelin Hizmet Sınıflarına Göre İlçelere Dağılımı

ÜNVAN	Bozüyük İlçesi	Gölpazarı İlçesi	İnhisar İlçesi	Osmaneli İlçesi	Pazaryeri İlçesi	Söğüt İlçesi	Yenipazar İlçesi
İl Müdürü							
İl Müdür Yardımcısı							
Şube Müdürü							
İlçe Müdürü	1	1	1	1	1	1	1
AVH							
GİH	1	2		1			1
THS	19	2	1	5	6	4	1
SHS	7	4	1	5	4	4	4
YHS		1					
4/B Sözleşmeli		2	3	2	2	2	
İşçi	2					1	
Hizmet Alımı (Şoför vb.)							
Toplam	30	12	6	14	13	12	7

AVH: Avukatlık Hizmetleri Sınıfı, GİH: Genel İdare Hizmetleri Sınıfı, SHS: Sağlık Hizmetleri ve Yardımcı Sağlık Hizmetleri Sınıfı, THS: Teknik Hizmetler Sınıfı, YHS: Yardımcı Hizmetler Sınıfı

Kaynak: (Personel Bilgi ve Yönetim Sistemi-PBYS)

TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
BİLECİK İL TARIM VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ

www.tarimorman.gov.tr

Adres:
Ertuğrulgazi Mahallesi Ertuğrulgazi Caddesi No: 38 BİLECİK

bilecikiltarim